ږلی او ګولی

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

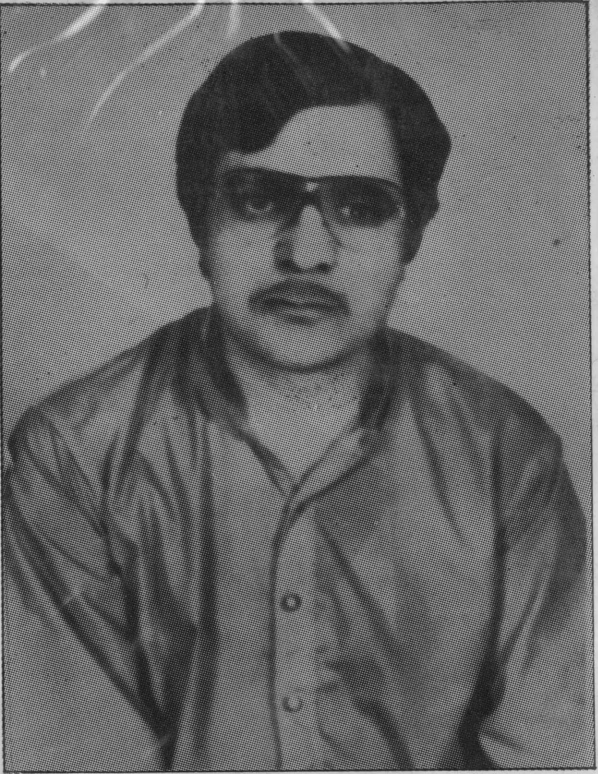

د امان کتاب لخپرونو څخه
پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلې او ګولۍ

وینا وال

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د کتاب نوم : بلبه او گوله
- وینا وال : حبیب الله رفیع
- د چاپ کال : ۱۳۶۷
- خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

تړون

د هغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په میړانه د ګولیو په ږلیو ور ګډ شول

خو

خپل ناولي دښمن ته یې سر ونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړ

سریزه	۱	افغان	۶۸
د استاد پژواک لیکنه	۳	سوړ خزان	۶۹
د بناغلي پسرلي لیکنه	۱۱	آبادي	۷۴
د بناغلي روحاني لیکنه	۱۴	د استقلال لمن	۷۵
د بناغلي تنکیال لیکنه	۱۷	ویر	۷۶
د بناغلي جهاني شعر	۲۱	میرانه	۷۷
د بناغلي نور شعر	۲۵	د اختر دعا	۷۹
خپلې خبرې	۳۱	زندان	۸۱
لویه خدایه!	۴۷	سلسلې	۸۲
د مړ خیره	۴۸	د پلار په لار	۸۳
ژړا	۵۰	لوږه سر	۸۳
د حق کور	۵۱	د کمونیزم خیره	۸۴
د اختر ورځ	۵۸	خبرې نه کوي	۹۰
زما جرم	۶۴	د خره مینه	۹۱
غزل	۶۵	د آزادۍ شپې	۹۲
متل	۶۶	د نور ځلي	۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوښي له ما طرب مه غواړئ	۹۴
مې - بې	۱۰۰
نقاهت	۱۰۰
د وینو باران	۱۰۱
دولت که دو، لت	۱۰۲
زحمت کش او زحمت کش	۱۰۲
راسره وتښېل	۱۰۳
اکسا، کام، خاد	۱۰۴
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴
خاک من	۱۰۵
د لستوڼي مار	۱۰۸
رجیم	۱۰۸
د وینو بهیر	۱۰۹
د نور خلی	۱۱۷
بت پرستي	۱۲۰
زیری	۱۲۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷
پخه لار	۱۲۸
د ښاروي ګونډ ترانه	۱۲۹
وینه او مینه	۱۳۰
سالنګ که سالنه	۱۳۲
کمونستي	۱۳۳
د وینو رنګ	۱۳۴
سرونه کړل	۱۳۶
للون	۱۳۷
داوطن	۱۳۸
د شهید وینه	۱۴۰
څه ونه وایې ؟	۱۴۱
جبه زار	۱۴۲
د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
ستالین او امین	۱۴۷
توقفګاه زمان	۱۴۸
د ننګ تدبیر	۱۵۰
غوبه بدلیږ؟ افغانستان	۱۵۱
دردانې	۱۵۴
مناجات	۱۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه	۱۵۹	بل جهان	۱۸۸
عقد	۱۶۰	مجاهد، مهاجر	۱۸۹
د اتفاق صف	۱۶۰	زما قاتله	۱۹۰
زندان	۱۶۱	د ملت لښکر	۱۹۱
جوړه	۱۶۲	غلامي	۱۹۱
سیلانی	۱۶۳	د محبوب غیږ	۱۹۲
پوړ	۱۶۴	غزل	۱۹۳
د سپیدو خط	۱۶۵	ملی ماتم	۱۹۴
بریښ نف	۱۶۶	وطن پلوري	۱۹۵
ویني	۱۶۷	تکل	۱۹۵
انجام	۱۶۸	راز	۱۹۶
اوړ پوړې شو	۱۷۰	لوړ سروته	۱۹۷
فرګائیږی	۱۸۲	تصویر	۱۹۸
ردیف بندگی	۱۸۳	د مور غیږ	۱۹۹
نوی دام	۱۸۴	بریالی پاڅون	۲۰۰
د مسافر جنازه	۱۸۵	اسیر	۲۰۴
سپیدې	۱۸۶	د زړه غوټه	۲۰۵
دباغ	۱۸۷	کربلاته سلام	۲۰۶

لوبې کوي	۲۰۸
د یلدا شپه	۲۰۸
پیغام	۲۰۹
عمر	۲۱٦
لوړې شملې	۲۱۷
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸
د ایمان زور	۲۲۰
شهیدانو	۲۲۰
چیرته ولاړ شم؟	۲۲۱
د تاریخ غبرګوت	۲۲۲
د حق ملر	۲۲۵
د ځان مرګ	۲۲٦
د ترهګي په یاد	۲۲۷
د سرسیوری	۲۲۸
غم	۲۲۹
فلکه	۲۳۰
ګران	۲۳۱
یو لیک	۲۳٦
چار بیته	۲۳۷
د ننګ تاریخ	۲۳۹
سوی مسری	۲۴۰
د نیل پر غاړه	۲۴۱
د وحشت غېږ	۲۴۸
خرس مرګي	۲۴۹
د اقتدار جنګ	۲۴۹
نوړین	۲۵۰
امتحان	۲۵۱
د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
مقابله	۲۵۳
تیږې غاټول	۲۵۳
د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
فردوس	۲۵۴
منظوم لیک	۲۵۵
لوی فاتح	۲۵٦
دروند غم	۲۵٦
د بمن	۲۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینه نه کښې . . .	۲۵۸
پرلیبیا تیری	۲۵۸
د مینې بقاء	۲۵۹
یو هدف	۲۶۰
د روس بخه	۲۶۰
نوې سا	۲۶۱
د زړه قصه	۲۶۲
د زړه کور	۲۶۲
د بهار په لوری	۲۶۳
اصلی رنګ	۲۶۴
دار	۲۶۴
د افغان فخر	۲۶۵
فاصله	۲۶۶
ولایت	۲۶۶
رشته	۲۶۷
د روس بار	۲۶۷
د شهید وینه	۲۶۸
پلی نوم	۲۶۸
صرام	۲۶۹
د سپید وخجر	۲۶۹
لفظي بشر دوستان	۲۷۰
حراوتونه	۲۷۰
د پڅواك پڅواك	۲۷۱
آسیا	۲۷۱
قدمونه	۲۷۲
ائتلاف	۲۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وینو، وېرې او وير سلسله را نښلېدلې ده، له همغه وخته زما د شعر دنیا هم د اورونو او وینو په حلقه کښې راګېره شوې او د یوه مظلوم ملت د اسویلیو او زګېرویو او په عین حال کښې د یوه مغرور ملت د بهادریو او تکبیرونو چیغې په خپله غېږه کښې رانغاړي.

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه «اورونه او وینونه» نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شریک کړل دوی هم په مینه ولوستل، د وسله وال سنګر غازیانو هم ونغوتل او ازانګه یې هم را ورسېدل.

ما په «اورونه او وینونه» باندې د هېواد د لوی مبارز او مجاهد لیکوال او پیاوړي شاعر او ادیب استاد عبدالرحمن «پژواک» نه نظر غوښتی ؤ، دوی په زړه سوي او ناروغ ځان تکلیف وکاله او ارزښتناکه مقدمه یې پرې ولیکله، ما خوښتل دا مقدمه د «اورونه او وینونه» له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د «اورونه او وینونه» نږ چاپ وروسته مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلي دي او دا مې چې پرې ور زیات کړل
یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مې ددې مجموعې نوم
«بڼې او ګولۍ» کېښود او د استاد پښواك دا ارځستناکه لیکنه
مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې
چې په «اوروونه او ویروونه» یې د نثر او د نظم په بڼه کښلې وې
ورسره ملې کړې او ورسره مې د اوروونه او ویروونه کتاب د سریزې
یوه برخه چې د «اوراو ویر داستان» دی
په دې مجموعه کښې راوړه او دا دي خپل جهادي شعرونه له
۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د «بڼې او ګولۍ» په نوم ستاسو
درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو وروڼو ځنې تر بندم او خپل
ګله درونه درد درسره سپکوم !

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیر آباد

۱۳۶۵/۱۱/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یاحق!

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتیم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاك سرمدی یک احساس فطری و ابدیست ، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاک سپرده شود . و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد . این چندگونگی در میان کیان هم هست : آنانیکه بنام شان باید نازید و آنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است .

درود بر ارواح پاك آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه وگرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند ، با دشمن جنگیدند و جز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق و آزادی ، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند و با فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوی وملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان ونوازندهٔ یتیمان است ، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه افتاب زندگانی وی نشست و آن تیغ برهنه در غلاف خاک گزارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر افشان او سربازان شهسوار هرکاب او را بر جریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت و بر لوحهٔ فرخندهٔ وآفرین فخر نامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت ودر تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد. سرافشان غازیان زنگ وملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای دردیده راباهم می پیوندد . درینگونه آشنائی حقایق تلخ و دشوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند وهمه دست هائیکه همدیگر را می فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند، در روح جوانان می بینند که هرچند تنها بر سیمای شان

(c) ketabton.com: The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزلهای خویش در ادعای مناعت و قناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که شهرمان پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حقیقتی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه از ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهمیدارد زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی او را دانش و معرفت وی هدایت میکند و به ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه از ویرونه » ممزوجی از مناجات و حماسه های ملی است . با توکل و ایمان یک جوان مؤمن و با عقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

(c) ketabton.com: The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در «داستان اورو ویس» نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم ونثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ دری کی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام وتام ملت افغان را در سر تا سر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهردو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم ، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن وبرگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژهٔ گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ ودشوار که کار دماغ است متاثر می شود وبه آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند وبه اصطلاح خوشبین می باید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. و چون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد. میگوید:...

زه باوري یم چې دا کیږي
او دېر ژر کیږي ....

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظر مصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بروشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرور هستم که خود را بااین شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور باقی که خراسان جهان بود
از شامت بد یکدو دمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تاچشم زنی، باز
خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی
زیراک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د "آزادۍ شپې" نیز روح آرزومند شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت وغلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك اوگل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا ودرود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است وآنرا باید در ورای بینش ودانش خویش جستجو کنیم . آیامی توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟ ! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند ، رشک می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید ګلان به وغــــوړیږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهـین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها و امیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیراهنوز زنده هستم وبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شکسته بال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را بانفس های آخرین خویش پُر کنم و ذره های خاک را با منقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره مند است و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه :

آب بود معنئ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبعی بوده و هستند .

این گفته تا حد زیادی در بارهٔ شعرای عالم و ادیب پشتو و شعرائیکه کمتر سواد داشته ویا بیسواد بوده اند درست است . در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنگ ملنگ جان را میتوان مثال اعلی خواند . شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد .

داوګړي پر کړي خدایه!

عبدالرحمن پژواک

مه/ ۱۹۸۵ واشنګټن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد صدیق پسرلي لیکنه:

اورونه او ویرونه

د روان جهاد په دوران کښې که شاتلمو توري توپک ته لاس او سینې یې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دومره بې تفاوته نه دي پاتې شوي. په زرگونو شعرونه- مقالې او پر سلگونو رسالې او کتابونه د جهاد پر ارتباط ولیکل شول چې یوه لویه برخه یې ممکن خپره شوې هم وي. د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پرون ادبیات پر مخو راتلونکو زمانو کښې په گوښې ټله تلل کیږي لکه څرنگه چې له یوه ډیر ستومانونکي تاریخي پړاو څخه عملاً تیریږو دغه شان ادبیات هم په بل مرحله کښې دي.

هره دوره ډیر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډیر غني وي. تر اوسه خو اوسنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډیره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د گوتو د شمیر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د جهادي شعرونو مجموعه ده چې د «اورونه او ویرونه» په نوم خپره شوې ده. رفیع صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو تکړه لیکوال - بنه محقق او حساس شاعر دی ، چې پښتو ګلوي ته یې ضرورت نشته او لنډه به یې د کتاب پاڼې سره ولوو.

« اوږونه او ویرونه » په دوه سوه دوه مخونو کښې په ورو قطع په دې ورو ستیو وختو کښې چاپ شوی دی . کتاب د اشعارو د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی : نظمونه ، آزاد شعرونه ، قصیدې ، غزلې او څلورېځې .

دده د اثر هم د دوی د نورو آثارو په شان خوندور او ارزښتناک دی . ډېر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو قالبونو کښې ځای کړي دي . کېږي د « لمر ځیره » او د « وینو بهیر » د پخوالي معیار ونکښو نو د « ژوبلې ترانې » او قطعات یې له ډېرو ښو طنزونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي .

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده ، د غوابي د الې څلوالي د نا ځاپي پلېښې ښه عکاسي کړې ده ، یعنې هم مطلب ښه جوړ شوی دی ، هم د نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړې ډول او سبک سړی ځانته متوجه کوي .

آزاد نظمونه یې هم تر ډېره حده کامیاب دي ، د جهاد مسأله هغه هم په آزاد او نوی شعر د هر چا کار نه دی ، د ښاغلی رفیع غوندې تکړه ادیب په کښې خوند او رنګ پیدا کولای شي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلی محمد روحاني رڅويا ليکنه:

اوړونه او وېرونه

روان سپېڅلی جهاد هومره چې غمونه او زخمونه لري هومره خوبۍ او بريالېتوبونه لري، هومره چې توري او ډالونه لري، هومره قلم او کتابونه لري. په هېواد کښې ډېر غلګري د اوړونو اوړول او ديوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ږيږدوي او د دې خونړيو فاجعي تريخ ياد به د تل له پاره په سرو وينو د تاريخ په تندي پاتې وي. خو ها غسې چې تاريخ تل مخ پر وړاندې ځي او دنيا بدلون مومي د افغان ملت توري هم لا په ځلېدو شوي او بريښنا او ښځه را پاڅېدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه يې پيل او راميځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې يو ستر انقلاب د بشپړې خلاصون له پاره دا دی مخ په وړاندې ځي او بشپړه ډاډه دی چې زمونږ د سپېڅلي ايمان په مرسته به خپل د ګران هېواد استقلال بيا تر لاسه کړو.

د افغانستان د ملت بريالېتوبونه يوازې په تورو جبهو او جګړو پورې ونه تړل، بلکي قلمي جهاد، علمي، ادبي او هنري هلې ځلې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره مل دی. دا هلې ځلې په‌دغو برياليتوبونو ځکه دي چې زمونږ درنو ليکوالو، شاعرانو، اديبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته وړاندې کړي، خپلو هر اړخيزو هڅو ته په پوره حوصلې سره دوام ورکوي او په روان سپېڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي.

«اوروړه او ويروړه» هم يوه برياليه ونډه ده، د شعرونو په زړه پورې مجموعه ده، د تېرو اوو غملړلو کلونو محصول ده. «اوروړه او ويروړه» د چا اثر دی؟

.... وايي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشيستانو پاريس نيولی وو، نوميالی نقاش او انځورګر «پيکاسو» هم په پاريس کښې کار او ژوند کاوه. يو شمېره صاحب منصبان دده ننداړتون ته ورتلل او دده د آثارو ننداره يې کوله. «پيکاسو» برهم هر يوه ته د «ګرانيکا» تابلو ور ښودله (ګرانيکا د اسپانيې يو ښار دی چې الماني يرغلګرو بيخي وران کړی او له منځه وړی وو). يوه ورځ د ګزمې يو صاحب منصب ننداړتون ته ورغی او د «ګرانيکا» تابلو ته يې پام شو، نو له پيکاسو څخه يې پوښتنه وکړه: «آيا دا ستا اثر دی؟» او پيکاسو ځواب ورکړ: «نه! دا ستاسو اثر دی!»

«اوروړه او ويروړه» هم هغه تابلو ده چې د روسانو د يرغل او ورانکاريو آثار پکښې پراته دي، د هېواد لوړ شاعر، اديب او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع د ا آثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته را ټول کړي دي ، د خپل خوږین زړه دردونه او سوي غږ انګازې یې ورسره مل کړي او یوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ور وبخښي او دبري زیرى ، ترې جوړه شوې ده .

د ا مجموعه " د دین او د وطن د لارې د سلهاؤ زرو سپیڅلو شهیدانو په نوم « وړاندې شوې . د « اور » او « وینې » داستان تر عنوان لاندې د غوایې د اوومې نېټې ورځ یې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته ښیي . او په پای کښې زیرى ورکوي چې : « زموږ د میړنی ملت ایمان داسې راکوي چې دښمن تر به امان ونه کړي . »

د ا مجموعه په پنځو برخو وېشله شوې : « لنډوټه » ، « آزاد شعره » ، « قصیدې » ، « غزلې » او « ټوټې » پکښې رانغاړل شوي دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د « امان کتاب » پنځم ټوک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلی شاه محمود پښتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګیني ور په برخه کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو! دا ښکلې مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري ولولو او حقیقي جذبو سره شریک شئ .

موږ هیله من یو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې بر لا خورې کېږي . د ادب مینه وال د ښاغلي حبیب الله رفیع د نورو علمي او ادبي وړانګو د رسېدو په تمه شپې شمېري.

روحاني

نیویارک ۱۹۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټي" "اورونه" "شول او" "ویرونه"

کومې « سکروټي » چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوړ ګوند د ودکا په بد مستۍ کښې د کمونیزم بې سر او تاله "ساز" ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن اور ونه ګرځیدلي چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو راهیسې په غرغړو دي .

هو سکروټي د رفیع صاحب لومړنۍ چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوشدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بایللو رژیمونو د بې بصیرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د « خلق » په نامه پیل شو ، وځلولې او بیا یې له پنځوس څوکو زیات ځانګړې آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې .

او بیا چې هیواد د کمونیزم برېښو او وحشي روسانو وران کړ ، ویې سوځاوه او ښکلې ښې درې یې تانکونو غوبل او بمونو وسوځولې ، « سکروټي » بیا ژبغړانده شوې ، د مقاومت اورونه شول او ورسره ویرونه هم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولني عیني او ذهني زېرنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځوروي يې بلکه وړاندې او وروسته هم د ژوند نظر ګوري « تېر یادونه » هېرېدو ته نه پرېږدي او د راتلونکي انځکل کوي او تا بیا . . .

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور ، ادب ، تاریخ څېړنې ، کتاب پېژندنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي برخو باندې په زرهاوو پاڼې ، ښکلي او رنګارنګ مقالات لیکلي دي چې د هېواد ادبي ، تاریخي ، او تحقیقي خپرونو جراید ، ورځپاڼې ، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه .

ځو د ښاغلي رفیع په جهادي لیکنو ، څېړنو ، ټوټو او اشعارو کښې چې ټوم سوز ، ټوم خوند او ټوم کیف پروت دی هغه د جهاد د ورځنۍ پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن د ښمنانو پر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به يې .

« اورونه او وېرونه » د محترم رفیع د جهادي اشعارو رنګینه ګېډۍ ده چې د « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « د شمال له خوا شمال دی » له ښایسته او نږه ورونکو مقالو نه جوړه شوې ده . دغه ګېډۍ د شعر د هرې څانګې لکه آزاد شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنګینو ګلانو ترکیب موندلی دی، او بیا د دې ګلدستې هر یو ګل: « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « د شمال له خوا شمال دی » بېل-بېل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزون لباس ته لوېدلي چې دغه شمېر رفیع صاحب په یوه وار شپږ ارځښتمن او معیاري آثار د جهاد مطبوعاتي ځولګه ته ورغورځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اوروښه او ویروښه » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده ، سربېره پر دې چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لاره یې پرانستلې ده ، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل شي . او زما پیشنهاد دادی چې د دغه خواږه ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځوي ، او د اوروښو ، ویروښو ، وینو او وېرې دغه رښتینی داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ.

« اوروښه او ویروښه » ، « تصویر » ، « انجام » ، « د وینو بهیر » ، « زندان » او « د شمال له خوا شمال دی » آثارو کښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونده شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد خپله ځان څرګندوي ، داسې چې بیا د چا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نه شي پټېدلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن تعالیٰ دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ورپه برخه کاندې چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارځښتاکه خدمتونو لړۍ نوره هم وغځوي.

وَمِنَ اللّٰهِ التَّوفِيق

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي عبدالباري جهاني وينا ؛

منظوم ليک

ما د پښتو د خوږژبي شاعر ګران ورور « جهاني » په نوم امريکې ته « اوړونه او ويړونه » ورلېږلي وو او د خط د نه رالېږلو ګيله هم ورسره . او دوی هم مهرباني کړې وه زما ليک ته يې ځواب او زما ګيلې ته يې منظوم غبرګون رالېږلی و . دا غبرګون د « اوړونه او ويړونه » په باب و، نو ځکه يې دلته سره لولو ؛

***

زړه ته را تېره ګيله منم آشنا
ستا له خوږو - خوږو ګيلو وګرځم
ستا له سپېڅلو اسويلو قربان
ستا له ويرجنو ترانو وګرځم

ستا د اوړونو او ويړونو بهير
نه سوځولی ، ژړولی يمه
ستا د تودو ويرجنو چيغو آواز
له درانه خوبه پاڅولی يمه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته باوري يې چې دا سرې وينې به
نن کړ سباوي چپر ته رنګين راوړي
د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کيسې د فتحې د جشنونو کړې
ماې ليدلي دي ياغي خوبونه
ما سلسلې د تعبيرونو کړې

ته وايې مه غواړه له مانه مستي
ژوندي جهان دي تو پانو ځپلی
ستا څخه هېر دي د پايزيب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کورکې وهلی

مالا پخوا دا خزانې قافلې
د خپل ژوندون پر منزل واړولې
هېرمې کړه ته له د ځوانۍ يادونه
هيلې مې هم ته لې نا بنا دې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
نه بې دردیو ګونګی کړې یمه

زما د احساس په تالکښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي
زما د ګونګې ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته یوې رڼښتیني کړیکې سره
د تزویرو بوجهان وخوځېږی
چا به لا ستړګې د پولې نه وي
دلته زړګونې اوښکې وبهېږي

نه یو پردیس یو نا امیده شاعر
زما اسویلي د آورېدلو نه دي
نه د نصیب ښکارې وېشلي مرغه
نورمې وزر د الوتلو نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خیالونو دنیا ونړېده
څه جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلي ورژېدی
نړۍ نسیم، نړۍ باغوان پاتې دی

زړه ته راتېره کیله منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو ګیلو ګرځم!
ستاله سپېڅلو اســـویلیو قربان
ستا له ویرجنو ترانو ګـــرځم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلی شیخ نورعلی نور وینا :

برېښ

زما ګران دوست شیخ نورعلی نور چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصارو څخه دی، تل د افغانستان په ویر اوښکې تویوي او له موږ سره غمرازي کوي. لاندینۍ آزاد نظم ده د «اوږو او ویرونه» په ارتباط ویلی او رالیږلی، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو د ده د مینې او اخلاص له امله یې دلته راوړم!

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

داد علم

خزانه ده

فرزانه ده

یو کلتور دی

مناره ده دادب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ظلمت تورو تیارو لره

رڼا ده

یو بریښنا ده

هغه څرېکه، هغه «برېښ» دی

چې وحشت هم

ترې وحشت خوري

***

د ادب د آسمان ستوری

رهنما

د ګمراهانو

لار ښود

د عالمانو

د ده ژوندیو فلسفه ده

یو څېړنیزیو لټون دی

تجربه ده

انقلاب دی

زلزله ده

د وحدت یوه نعره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو استاد دی

یو پوهاند دی

یو جهان دی

یوه پانړه د تاریخ ده

* * *

یو دردمند عونډي انسان دی

یو بلبل دی

د خزان وهلي

ګلستان بلبل

کوي فریاد

څو د هغو ګلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه ګلونه

چې یې تود باد هم لیدلی نه ؤ

نن پرې اوروونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سبا نسیم

هم لا سنګل کړے نه وي

نن د وحشت

پنجو کښې دل شوي

پاڅې - پاڅې شوي

ذره - ذره شوي

* * *

دا د افسوس

نغمه چې اورمه زه

د سوز او درده ډکه

دغه د چا د زړه د کومې آواز

چې مې تر غوږه راځي

د چا آواز دی دا

څرنګه ساز دی دا

که سمندر

په غور ځنګونو باندې سر دی

که آسمان جوش کښې راغلی دی غرهېږي

دا څه آورمه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه دي ؟
دا ته ښکاري ترانه ده
چې عزیزي
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د ډنګو غرونو په سر
خو :
دا ترانه د چا ده
داسې له سوز نه ډکه
په آوریدو لې
چې کائینات
داسې جوته وخوره
هن :
دا خود "بریښ ، نغمه ده
چې پرې د غره څوکه کښې
خو مجاهد
ځیل خون من نړه تر
دلاسه ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د « رفیع » نغمه ده !

شیخ نور علی نور

بهادر کلی - پېښور

۱۸/۵/۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې:

د اوراو وير داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځو نه هفتې او مياشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسيله د زمان بدلون شمېرو او د تاريخ يوو .

د ۱۳۵۷ کال د غوايي اوومه نېټه هم د زمان د ناپاياوه سمندر په غېږ کښې يوه ورځ وه او يوه د شمېرلو مهره . د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت سره بڼه درلوده او خونړۍ ، چې د افغان په هسک کښې يې د يوې " سرې ورځې " ښکارندويي کوله او زموږ په " پلټه‌ليک " کښې يې د يوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسک راغلی و ، خو نېژې هسک ، د سهار کارونه نوي پيل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په څو عسکري قشلو کښې د ماشينګنو ډزو او بيا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامې فضاء سکوت مات کې او د دې منظم نظام نظم يې ګډوډ . . .

د هيواد پالو افسرانو تر سيلو ګولۍ وو تلې او د څرخې پله د زغورو قواؤ له اوسپينزې کلا نه د ټانکونو بهير را روان شو ، د بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاني حصار ته اور ورته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نړۍ د «۸۱۵» نومره ټانک ګولۍ سوری کړ . .

راډیو افغانستان غوښنده خپرونه نوې پیل کړې وه ، دوې دری سندرې یې نوې خلاصې کړې وې چې ټانکونه پرې ورننوتل او د «عزبند» امرېې ورکې ، د خوښۍ نغمې غلې شوې او د راډیو په خپو یو ویرمن سکوت خور .

ارګ تر اور لاندې ونیول شو ، مغرور «داؤد خان» د خپلو بې کفایته ملګرو په حلقه کښې بې تدبیره شو . هرې خوا ته یې هڅې وکړې خو هڅوک یې د «زارستان» پر وخت په کار نه شول او هیڅ د امید لوری یې ونه موند ، هڅې یې بې ګټې شوې او تکلونه یې بې نتیجې .

نه له تیر ماښام راسې خواشینی وم ، ځکه په هغې شپه د هیواد یو مشهور لیکوال مړ و او یو پیاوړی ادیب ؛ د هیواد نامتو قلمي شخیره محمد ارسلان «سلیمي» بښیم ؛ نه پر هاغه سهار ددې لیکوال په جنازه تللی وم ، د ماسپښین دوې دوې نیمې بجې وې چې بېرته ښار ته راغبرګ شوم ، «میرویس میدان» ته چې راورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکارېدل ، ټکسي وانانو په تېرو خبرې کولې خو یوه ټکسي وان را واخیستلم ، د پولي تخلیک په مخه کښې ټانکونه ولاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، نه پوهېږم ولې وېرېدلی شوی وم، په بېړه مې ځان کور ته راورساوه. کور ته چې ورغلم د ورور مور په وارخطايي راته وويل: «کودتا شوې؟» ما په ډاډمنه لهجه ورته وويل: «چا کړې؟ څوک کودتا کولی شي؟» هغې وويل: «وايي خلقيانو کودتا کړې! دا دي راډيو خبرې نه کوي!...» او راډيو مې يې مخې ته کېښوده، د راډيو پېچونه مې تاو راتاو کړل هغه نه غږېده، دوه درې بجې به شوې وې، د موږ کور د «باغ بالا» د لوړې غونډۍ په لمنه کې پروت و، پر تخت بام کېناستم، لوګی يې راوړه، اشتها مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خو مې ونه خوړلای شول، ناڅاپه مې الوتکې ولیدې چې دوه جیټ الوتکې رابښکاره شوې، په کابل ښار يې دوره ووهله او بیا يې د «خواجه رواش» په هوايي ډګر بمونه واورول او د الوتکو «الوت کوښه» یې وړانه کړه، ما دا هر څه په غوږ و لیدل او د بت غونډۍ ورته ناست وم.

د الوتکو د الوتنې پېچکې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه او قوای مرکز هم بمباري وشوه او په نور ښار هم.

لوړ مانېګر و، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته رابښکته شوم، هلته مې د يو دوست کور و، هغه د راډيو افغانستان مامور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ، د پښتو پوښتنه مې ترې وکړه، ویل: «عسکري کودتا شوې، په پاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ یې ترې راوایستلو!».

د ماښام خړه راخورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلی را روان شوم، د "بهارستان سینما،، په مخه کښې چــــــرتـي روان ؤم، د خلکو ګڼه ګونه نه وه، هیڅوک نه ښکارېدل، ټول خلک په کورو ننوتلی وو، د سینما په مخه کښې یو خیرن پېرن هلک ولاړ ؤ، خړې جامې یې اغوستې او یو خړ شادر یې په اوږه ؤ، غږ یې راته وکړ: «مه راځه!»، زه ور روان ؤم، رامنډه یې کړه، په وحشت یې غږ راته وکړ، خوله ماهم بې اختیاره لاس ورواچاوه، بېرته یې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې دا «خلقي ځوان» ؤ چې ددوی د ناروا قدرت له پیل سره دوحشت د تمرین قوماندهٔ ورکړه شوې وه.

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۶ کال د چنګابښ په شپږ ویشتم سهار هـم اورېدلې وې، څو څخه وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبې وروسته راډیو د خونړۍ او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه یې چې زموږ په خپرونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود په وار- وار لاندې باندې کړه.

د توپونو ډزې او د الوتکو بمباري همداسې روانه وه، پر آسمان هم له ماښام سره تورې وریځې راخورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې، لاندې د توپونو غورمبهار، په هواکښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تونده برېښنا او تنا، شپه یې ډېره مهیبه او ویروونکې کړې وه، چا له ویرې خوب ونه کړای شو او په همدې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بدبختۍ په پیل وژړل، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شمېره وتلې اوښکې توې کړې.

سهار ته د ارګ د لوړ «ګړیته ګوربرج» د زنګې ساعت غږ غلی شوی ؤ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت یې شمېرلي زنګونه وهل، له کاره لوېدلی ؤ، د ګړیه عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شیبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دریدلی وو، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی ، لوړ درې رنګه د آزادۍ بیرغ چې هر سهار به یې د لمر زرینو وړانګو سلامي کوله ، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ ، د دروازې د پاسه یې په نیم ځوړند ډول د ویر رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال ویرېې تمثیلاوه .

« داؤدخان » چې په افغانستان کښې یې د روسانو د رختي کولو لویه ګناه په غاړه وه ، ټوله شپه د روس له غلامانو سره جنګېدلی ؤ د « تسلیم » - تسلیم ! » چیغو ته یې په ګولیو ځواب ورکړی ؤ ، په زرهاوو ګولۍ یې ویشتلې وې او بیا یې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وینو وینځلې او د سهار له رڼا سره یې سینه غلبېل - غلبېل وه او په خپلو وینو کښې لژند پروت .

دا په افغانستان کښې د اوراو وینو د داستان پیل ؤ ، وروسته دلویو ویرونو او ملي بد بختیو لوی بهیر .

خلقیانو دې غلامانو او ځیره خورو ته روسانو د وحشت قوماندې ورکړه او دوی هم نوي - نوي وحشت ته لاس وغزاوه . د کورونو لټول او لوټل ، د عقیدو پلټل ، د دینداروا او هیوادپالو کسانو نیول او وژل ، د عزت د کسانو سپکول او تحقیرول ، د مالونو، جایدادو ترا و شتمنیو ضبطول ، د زړو د شتمنیو تاره کول او د نویو د شتمنیو پیدا کولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول یې پیل کړل .

مغروروخو بې مایې خلقیانو هریوه یې دا حق درلود چې هرڅومره کسان یې پوښتني ووژني او په خلکو چپه میچني وګرځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پیل شوه ، هریوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زیات ووژني او له دې لارې ځو تدې تر یله ترلاسه کړي او د چټک پرمختګ سند .

خاین تره کي به په راډیويي او تلویزیوني وینا ګڼې ویاړ کاوه: «چې په ملکي کنبې له علاقه دار نه نیولې بیا تر ما او په عسکري کنبې له ډګر مشر نه نیولې بیا تر ما ټول خلقیان په کار و ګومارل شوي » او بیا به یې ورته ویل چې : « دا نوی موندلی موټر په سل میله کبنې دوه سوه میله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوی د ناروا قدرت دا موټر په زرهاؤ میله کبنې وزغلاوه او هرڅه یې پرې برباد کړل او په خپله یې د اقتدار د موټر پرزې هم ذرې ـ ذرې .

د خلقیانو په دستور د دهمزنګ د زندان او د ټولو ولایاتو دجنایي بندیانو د زندانونو ورونه پرانستل شول ، د جانیانو او قاتلانو دوسیې وسوځولې شوې او بیا یې دوی ټول خوشې کړل او له ځان سره یې تنظیم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخونخي پله جهنمي زندان چې داؤد خان جوړ کړی و د هغه د کودتا په پاتې غځو افتتاح شو او پکښي واچول شول او ورپسي یې د «هل من مزید» خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ زره افغانان یې تر ستونې تېر کړل؛ زندانیانو به جهنمي حالاتو کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه تري ایستل کېدل، په تورو موټرو کښې به «پولیګون» (وژل ځای) ته وړل کېدل او لاس تړلي به د ماشیڼګنو نښه ګرځېدل، په هر ولایت او هره اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پولیګونونه جوړ.

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونیوله او وژلو اور ونیوله او وير، وینو ونیوله او ویرې.

د روسانو د سنجش په خلاف افغانان د خلقیانو وحشت نه یوازې داچې غلي نه کړل بلکه راویښ یې کړل، راولاړ یې کړل، راویې پارول، را غونډ یې کړل، را لښکري یې کړل او بیا پر له پسې د هیواد په بېلا بېلو برخو کښې قیامونه پيل شول او پاڅونونه حملې پيل شوې او بریدونه، جهاد پيل شو او د حق او باطل خونړۍ جګړه.

څومره چې وحشت زیات شو، هغومره مقاومت زیات شو او څومره چې ټېری زیات شو، هغومره مقدس دفاع پیاوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هیواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هیواد هر بچی سپاهی او عسکر.

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکونه وخوړل، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړ بدني ورته وشوې، دوی په بې رحمي وکوښتلې خو هغه په بیړه ډېرې شوې او خورې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر سشول چې تر وس تېر شو د هغه ګټنون.

روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکې وسلې راماتې کړې خو خلکو په ټش لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د همدوی په وسلو یې ورسره جهاد توډ کړ.

د افغانستان د ایماندارو او میړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان رانسکور شول، تس نس شول او خبر یې دې ته ورسیده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل، پرچمیان یې سره وشړل، نابغه استاد(!) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ ژورې کندې ته ور روان شو، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ، د اولس د قهر سره اور ته رالوېدونکی ؤ چې روسان په وار خطایۍ سره را میدان ته شول، دی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژر ددې او ر خوراک کې خو خپل ناروا قدرت یې د «لوټ تېرې» په وسیله وزغوره او د شلمې پېړۍ شاه شجاع ببرک شا یې د بسکارې زرک په توګه تخت نشین کړ او رئیس جمهور (؟) روسانو سل زره کسیز سور او نه ماتېدونکی (؟) پوځ راووست او پې شمېره وسلې، بمونه او الوتکې . دوی تور افغانستان اشغال شوی وګاڼه او د افغانانو قیام او مقاومت ختم شوی .

پر هیواد باندې یو محل بیا تر تو پان ورانډې چوپتیا خوره شوه خو ډېر ژر، د روسانو تر راتګ څو هفتې وروسته په کندهار ښار او هرات ښار کښې د «الله اکبر» ملکوتي غږ دا سکوت مات کړ، خلکو پاڅون وکړ او د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د «الله اکبر» د باعظمته غږ سره په کابل ښار کښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قیام د۱۳۵۹ کال په پیل کښې روښنفکري قیاموته پیل شول او پوهنتونې، نجونو او زلمو تش لاس سینې ټکولو ته ډال کړې، استعمارې ښوونې او روزنې ته یې لته ورکړه او حتی د ورکتون ماشومانو هم د روسي شیدو «نه خوړل» اعلان کړل .

د روسانو ددې دوهم پړاوېز وحشت نتیجه هم معکوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د قيام په بل شوي اوږ « تېل » ، د دې اوږ لمبې وږخ په وږخ لا لوړېږي ، تو ندېږي او خوړېږي او انشاء الله هغه ورځ لرې نه ده چې د دې اوږ لمبې به د نړۍ دا لوی شدادي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي .

د اوږ او وینو دا تراژ یدي روانه ده او زموږ ډېرې مادي او معنوي شتمنۍ يې ونغړدلې خو زموږ د اولس پاکې ، سرې او تودې وینې ګواهي لي : چې دا وینې به رنګ راوړې او د آزادۍ د ناوې د لاس او پښو نوکرینې به شي .

زموږ د مېړني ملت ایمان داٰ راکوي چې د ښمن ته به امان ور نه کړي او د تېښتې فرصت ته به یې پرېنږدي .

موږ باوري يو چې زموږ ناولی او وحشي دښمن به ډېر ژر زموږ له خاورې نه ځي ، سرو هلی ، بروهلی ، شرمېدلی او ماتې خوړلی .

✶ ✶ ✶

د اوږ وینو او وېږ د بېړ ونګی داستان زما د ژوند داستان هم دی ، زه هم د دې توپان د يوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو ولوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم ، بیا مې د خوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لیدلې او بیا له دې اوږ او وینو نه لرې نه یم پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی .

ددې وحشي توپان څپو کله په کابل کښې سائلـــم چې د خلقیانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن یې د عقیدو تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به یې بیول کول، وژل او د عقدو تشول ؛ کله یې دارالجهاد او تودو سنګرونو ته وردګوته بیولم چې زمونږ کلی هم هلته ؤ او د جهاد مرکز، او هلته به د خلقیانو وحشیانه حملې وې، انسان وژنه او د ماشومانو او ښځو د عزو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانیدل ؛ کله به یې د زندان وسپینږو پنجرو ته اچولم چې هلته به وهل وو، تکول وو، برق ورکول او رانـ ـراز روحي او جسمي تکلیفونه لیدل ؛ او کله به یې د مهاجرت په کاروان کښې روان کړم چې کډې وې، ماشومان او ښځې، سر وهلي بر وهلي، در په در، بې سر سیوري او بې خیمې، د صوبه سرحد په ګرمیو او د بلوچستان په دښتو کښې .

زه په دې خه باندې شپږو کلونو کښې په دې دوا ن بهیر کښې که هر څو سرګردان او پریشان شوم خو پښیما ن او ستومان نه شوم ؛ که په کلي کښې وم یا په بند کښې، زندان کښې وم یا په مهاجرت کښې، د قلم د سنګر نه په شاتګ نه شوم، مره شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: « تا نن د نورو کارونو تر څنګ د جهاد په لاره کښې ترڅو ګام اېښی او څه دې کړي دي؟»

په غونډو - منډو، په شبنامو، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری و، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیورې کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه را مینځ ته کول چې کله به دا سې هم وشول چې هېڅ د لیکلو وخت به مې و نه موند او بېرته به په ذهن کښې ورک شول، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه و چې بیا به مې د خلقي لوټمارانو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یو برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې چېرت وواهه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم، خپل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې را ووتل ور ته وایم به چې: « دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړې چې خط یې لا تر اوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي.» دا کار مې هم وکړ، مېنځي خط ته ورته لږ څه بر څنګلي توري مې جوړ کړل، لیک دود مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توری جوړ کړل چې د نورو شمېره یې تر پنځوسو اوښتې ده؛ د لیک دود کلي مې بېله ولیکله او یادداشتونه مې بیا بیل ولیکل؛ یوڅه شعرونه او یادداشتونه مې پرې خوندي کړل خو د «کلي» ساتل یې خطرناک وو نو دا لیک دود مې هم دود نه شو (ددې لیک دود کلي او نمونې مې ساتلي چې په خپلو خاطراتو کښې به پرې مفصلې خبرې وکړم ، (انشاء الله تعالی) .

څه شعرونه مې چې په ډېرکړاو ساتلي وو ډېر ځل مې ددې خورو ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ اوهڅه ؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش ؤ خو دچا جیبونه چې ډک وو هغوته یې د اوبدلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، د مجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنګر له پاره ؛ هداسې ناچاپ پاتې شول او نن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هڅه چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو ته یې درسوم .

دا شعرونه له ډېرو تونږونو وتلي، ډېرې سختۍ یې لیدلې او ډېرې سختۍ مې پرې لیدلې ؛ ډېر ضایعات یې ورکړي او ډېرې پارچې یې له منځه تللې خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پالنګې په توګه دلته خوندي کوم ، کیداې شي ګوندې د دې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډ درد او غم کښې له تاسو درنو لوستونکو سره شریک شم او د دې درانه پېښې ته د زغم او د حق د برې په لاره لا ښه اوږه ورکړو .

زه باوري یم چې زما دا شعرونه نه ادبي کیف لري ، نه یې د دې توان موندلی چې د افغانستان د بې ساري تراژیدۍ یوه کوچنۍ برخه انځور کړي خو په دې لاره یې وړاندې کوم چې دا زما د احساس او ضمیر غږ دی او د افغانستان د ملت په دې سخت شیبو کښې زما د درد او دوکې یو کوچنی تصویر ، نو ځکه د ناموزونو او نامربوطو جملو ترڅنګ د ښاغلي ایوب صابر خبره یو - یو الهامي بیت هم پکښې شته ، داسې بیتونه چې بې اختیاره مې خولې ته راغلي او په بیړه مې کاغذ ته سپارلي دي ، په دې الهامي بیتونو کښې یې ځینې راته یاد دي لکه :

زما قاتله ما چې نن دیل په لاسو وژنې
ښکاري ستالاس یې هم ترټلې د سبا د پاره

یا :

د وینې تېلو د همت ډېوه مې بله ساتې
له هرې خوا د تورپانونو سلسلې دې راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا :

اوښکو! ژاړئ چې له سترګو راجلا شوئ؟
زما کال د بیلتون وشو لا خندېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم .

داؤ د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غږ تاسو ته ورسولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا ومومي ما د خپل ټول زحمت اجر موندلی دی .

په مینه

حبیب الله رفیع

کوټه کال ، پېښور

۸/ ۴/۱۳۶۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویه خدایه!

ډکې خوږې راوتـــلی یم له کـوره
امید ونه مې راوړې دتا کـور تـه

د افغـان په کـور د ظـلم اور بـلیږي
ابراهیم عوندې لوېدلې دي سره اور تـه

افغـانان خو ستامخلصـه بنـدګـان دي
ستاپه ډاډ یې ملاتړلې، دوخت زورتـه

په خپل فضل، په خپل رحم برې ورکړې
چې شي درس د تاریخ پاتې هرسرزورته

لویه خدایه! لویه هیله مې سـوره کـړې
چې مو سـروې په سیالانوکښې تـل پورته

۱۵/۸/۱۳۵۹

بیت الله شریف : مقام ابراهیم علیه السلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمر ځیره

نن د شپې عمر وُپای ته رسېدلی
د نیارې په زړه خنجر د رڼا ښخ وُ
هغه لمر په راختووُ په جهان کښېنی
چې د تول کون ومکان د مولا خوښ وُ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدووُ هره خواکښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
وُ دنیاوُ د نظام زېرې په دنیاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهالت په مجهول لوری ځي په تېښته
علم ځلنده رڼا را خــــــوروله
د تقدیر فیصــله شــوې وه محکمه
دانسان د ژوند صحنه یې رونوله

چې انسان ، انسانیت پرې ســلامت شي
د ســلام او د اسلام د دین آغــازو
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې دیو پوخ یــقین اغــاز ؤ

چې ورورۍ ، برابري انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مــقدمــه وه
د ایمــان داسې وسله په راوتــــوه
چې په ټولو قوتـو یې غلبـــــــــه وه

محمد رسول الله ځکه پیـدا شــو
چې اوږه ورکړي ـ دې نوي قیادت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشرته
د بشر مخې ي وکړه هدایت ته

درود ونه دې پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندي مونږ ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره يې يو ځای هم سره پرېښنودو
هرچا جبلا، جبلا، جبلا، جبلا، جبلا وژړل

۱۳۶۲

جوزا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی عوندې قوت دی !

ډکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډېر لوی دی ،

ډېر عظیم دی !

حق ډېر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

«حق»

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانګه ده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو لمر دی ،

دا د ختيځ نور جهان پرې منور دی ،

حق ترګوټې نيول کيږي ؛

خو دا لمر پرې نه پټيږي !

او دا نور کله نوريږي !

* * *

«حق»

يو جسم دی ،

يو ځان دی ،

د معنیٰ يو لوی بدن دی ؛

خو باطل يې لوی دښمن دی !

باطل تل په تياري دی ؛

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندي اورونه ،

ورته کښېنوي دارونه ،

پرې کوي د ملشينګنو ، د بمونو ، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تش لاس ور روان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه له داره لري وېره،

نه له اوره پناه کېږي

او نه هيڅ وخت مغلوبېږي!

* * *

«حق»

موجود دی؛

يو وجود دی،

له ازله تر ابده،

تل ژوندی دی، تل ژوندی دی!

دار ته خېژي،

خو دا ستونی:

رسی نه شي بندولی،

او ريې نشي سوځولی؛

د بمونو، د توپونو ګوزارونه دي پرې کېږي،

خو حق کله شي وژلی!

* * *

«حق»

د «حې» او «قاف» تړون دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه وړوکې کلمه ده ؛
خو د ژوند یو لوی مضمون دی !
په دې لار کښې قربان شوي ،
ډېر ځوانان او ډېر مېړونه ،
ډېرله عزمه ډک سرونه ،
خو تېت شوی کله نه دی
د باطل ناولو پښو ته !
دوی پاللی انسانیت دی ،
دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

« حق »

یو غږ دی
یو تکبیر دی !
راولاړ له ملکوت نه !
عرش الله یې لړزولی ،
کائنات یې خوځولی !
غلی شوی کله نه دی !
لا لوېږي - لا لوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تندر له آسمانه

د باطل په سر راولوېږي

* * *

« حق »

یو توغ دی ،

یو بیرغ دی !

چې رپېږي په جهان کښې!

له رڼا سره یې ربړ دي :

د باطل ټول قوتونه !

ماتوي یې په میړانه

په قوي وسلو پسوللي -

ټول پوځونه !

* * *

«حق»

یو ژوند دی ،

یو حیات دی!

ازلي دی ،

ابدي دی ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل ژوندی دی ،
لا فاني دی
مدام حی دی ، لا یموت دی ،
«چې حق راشي باطل تښتي»
دا د حق د ژوند ثبوت دی!

* * *

«حق»

یوه لاره ده ،
یو واټ دی!
د ښکلا په لوري درومي ،
د ځلا په لوري درومي ،
د جنت په لوري درومي
د فردوس په نږه کښې تېر دی
د انسان عالی انجام دی ،
سر پاتوب پرې مکمل دی
دایو پول دی ، دایو پل دی ،
د صراط په ترې لاره ، د وصال په لوري یون دی!

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

«حق»

یو عزم،

یو ثبات دی!

زه د دې سنګر سپاهی یم!

په هُدې لاره راهي یم!

د تو پو نو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!

په تش لاس ورسره جنګ کړم!

د باطل له زور او شوره:

نه په شا کېږم، نه وېرېږم!

باوري یم، باوري یم!

زه برېږم، زه برېږم!

زه د دې سنګر سپاهی یم!

زه د حق په لار جنګېږم!

که شهید شم، که غازي شم!

په دې هره یوه لاره:

زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کاکړ کور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر ورځ

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر ؟ د غم اختر ! او د دردونو اختر !
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر !

* * *

ته له ما لرې یې او زه یمه له تا نه لرې
نه آورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستی ، ستا له خوبئی ، ستا له خندا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا دغم له کُله ځکه اخیستلای نشم
د تا له بنکلې تنه لېچه خرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړېږي کله
د تا دمخ شمع مې ځکې تر بلېږي کله
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ته خو ما شوم يې ته به خوبښ وې او خندان به او سې!
له «ثريا»، له «آريانا» سره روان به او سې!
ته به لوى شې يادمور او يادنيا په غيږ کښې
ياد تورې، يادادکې او کـــا کــا په غيږ کښې
ته په وړه ژبه دې ټول ته «ابه» به وايې!
څه به ترې غواړې هر يوه ته «آه - آه» به وايې!
بنايي چې زه به دې له ذهن نه وتلى وُم اوس
د تاله مينې به دې شپو ورځو ايستلى وُم اوس
زما امانه! په ما ګرانه! ننن بيا هم اختردى
ورځ د اخترده، ستا اختر دى زما هم اختردى

* * *

نه! نه! زه پوه يم، ته ناپوه يې خو بې مينې نه يې
ځکه چې زه مې يې جدا زما له وينې نه يې
ستا لوى شعور دى کوچنى زړه دې له الفتہ ډک دى
کينه هيڅ نه پيژني ټول له محبته ډک دى
ژبه دې نه ګرځي خو ستر ګې دې حالونه وايي
ستا د خوږې او پاکې مينې ډک رازونه وايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې
پوه یم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختردی ، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شوم یې نه یې پوه چې دا بېلتون ولې دی
دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی
دا په زرګونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن مېړني خلک خواره واره ولې دي
دا په زرګونو کورونه بې مشره شوي ولې ؟
دا په زرګونو کورونه بې کشره شوي ولې؟
دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟
دا په لکونو افغانان دي شړل شوي ولې؟
زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختردی ، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه ؟
او ډېر ودان - ودان کورونه دي وران شوي په څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوږنیو تودې غیږې سرې شوي په څه؟
د ډېرو مېنو د نغري ایرې مړې شوې په څه؟
ډېر ماشومان بابا! بابا! وايي خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار یې نشته
له ډېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای غځ ګور ته شولې
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

داهغه پردې چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ ته یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مرئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زموږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل باداره تودې وسلې یې رامیدان ته کړلې
پر بې شرمه یې عشایر اتل افغان ته کړلې
ځوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په راز، راز وحشتونو، عذابونو مړه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما امانه! په ماګرانه نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

مېنې سپېرې، کورونه وران، خونې ویجاړې شولې
لښتې د وینو شول روان ودانۍ شاړې شولې
په نوم د خلکو یې په خلکو ډېر ظلمونه وکړل
تاریخ شرمېږي پرې، چې دوی کوم ـ کوم کارونه وکړل
د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوی
د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي
په لکو ښځې یې کړې کونډې مېندې بورې کړلې
د دې وطن د زلمو ونې یې سر ببورې کړلې
زما امانه! په ماګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

خو بیا هم زېرې درکوم چې دا لیوان به نه وي
دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي
ژر به ورکېږي، د پردو حلقه بګوش غلامان
دا د روسانو د روبلونو او کوپېک نوکران

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړی بچیه چې افغان ملت قیام کړی دی
د دوی پرضد یې بریالی جدی اقدام کړی دی
دوی به ورکیږي، دا وطن به آزادیږي زمونږ
دا خوراو وور ملت به بېرته راټولیږي زمونږ
زما امانه! په ماگرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

بېرته به یو ځای شي پلرونه د بچو ښو سره
تو ده به مینه کړي زامنو او له لوڼو سره
بېرته به یو له بل بېل شوي ژر وصال ته رسي
داوبو تږي به ضرور آب زلال ته رسي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوند به په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي به جنتونو کوي
که ژوند وو زه او ته به هم بیا یو ځای کېږو ورویه!
لکه پخوا به یو له بل سره لوبېږو زرویه!
زما امانه! په ماگرانه! بیا به هم اختروي
بیا به اختر، زما به هم د تا په هم اختروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ګټه اختر؟ د خوشالۍ اود خوندونواختر
داسې اختر چې وي به دادا خترونواختر

دا ختر ورځ ۱ شوال ۱۳۹۹
۱۳۵۸/٦/۱
پېښور، کبابيان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مينه
په دې مينه مې که سر ځي او س دې ځينه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې تر سر ځي
تر وطنه به بل څه قدر لرينه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه بې شمېره درته څومره چې کوم - کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !

د آسمان په کنارو کښې شومه ستړی
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي

زه يې خوشي دې خوښې ته يم راوستي
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي

شومه دم له اندېښنو نه رابېدار شم
ارخ مې نه لګي، بستر او کټ مې شوم دي!

ها سمسور - سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي

چې د تم تکی ایزدي د بشر ژوند ته
دغه بدې - بدې چارې د اتوم دي

د تلو پل دې تل ژوندی شو زما ورو کښې
پرې وهلي مې د ترمو او ښکو موم دي

۱۳۶۴/۴/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګوري؛

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګوري؛

دا چې درومي لـه پيچومو!

چې تيرېږي په ښامړيو !

دغه لاره چې ته ګوري؛

چې غورېږي پرې جازونه!

چې اورېږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګوري؛

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانېږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګوري؛

چې په ستنغو ده ختلې!

چې په څوړو رالوېدلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې :

چې د شپې په زړه کښې پروت يې!

چې تياري پرې را خورې دي!

دغه لاره چې ته وينې :

چې لړلې ده په وينو!

چې ساتلې ده په وينو!

هو!

دغه لاره همدا لاره :

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره همدا لاره :

د لوی واټ په لوري درومي!

ارت ميدان لري په مخکې!

دغه لاره همدا لاره :

د آرام غېږې ته رسي!

د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره همدا لاره :

په هوارو تمامېږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلزار غېږې ته لوېږي!

دغه لاره همدا لاره؛

د سپېدو آغاز ته رسي!

ښکلوي يې د لمر وړانګې!

دغه لاره همدا لاره؛

سرو خروېې ته وروتلي!

سرلوړي لري په پای کښې!

سرمنزل د مرامـونـو

«خپلواکي» لري په پای کښې!

۱۳۶۳/۷/۲۲

پېښور، کوز تاکال

افغان

مېړه هغه دی چې نرمري په ميدان مري

د وطن په مقدس عهد او پيمان مري

وطن نه پلوري د بل غلامي نکړي

افغان زيږي، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور خزان

« د فلک له چاروخه وکړم کوکار؟
زمولوي هرګل چې خاندي په بهار»
چې نسیم وي موسولی په ګلبڼ کښې
په توند باد یې کړي له واره تار په تار
مانزیکړې په ز لی سوري سوري کړي
چې وي پرخې تازه کړي په سهار
ښکلي مخ یې بورانوي لا ښکل کړي
نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار
یو په یو یې د خزان په رحم ورکړي
په سرورکړي یې د سیلیو تو ند ګوزار
جړاو کړي چې لاسونو د قدرت وي
لاله زار کاندي یې بدل په خس او خار
د ماشوم غوندي په « هست » و« بود » کړي لوبې
تار و پود د « هست » نابود کړي په مدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی
څو چې دی دی دده لوبې دي تکرار

هره ورځ نوي ګلان په اوبو یوسي
په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار

لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره
چې هیڅکله دې پرېنښود وکرار

په سکندر او په چنګیز مودې ملک وران کړ
بیا انګریز دې کړ تېرېو ته تیار

اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله
له شماله دې راتېر کړ سور ښامار

د چنګیز خونریزو ولې په وینو
د خلقیانو بې جلبه اقتدار

د ظلمو سینې یې سمې کړې توپو ته
پرې یې جوړ کړ د بمونو درزهار

د ګولو نلهه یې هر خوا اوروله
نراو ښځې یې پرې تویې کړل انبار

د پروازه زاره لړزند په خپلو وینو
د روسې مېنګ الوتکو په بمبار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خواکښې
دی د شوبلو، د ټانکونو غورمبهار
را نیول دي، څملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوی هر دیار
د ځوانانو کوڅه کوڅې په شېلو کښې
په لاشونو یې، کارغان کتار-کتار
چې تباه دي تړول د دې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
سترګو ژاړه! په سرو وینو اوښکې پرېږدې!
دې دا پېښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه-لوټه، کلی-کلی وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تورو لوخړو کښې لنبه شو
د کونړ کوروڼه شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دی کله چغه سرای دی که اسمار
په نینګلام کښې د ننګ لام دی ترل شوی
په شیګل کښې شګې سرې دي په انګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مومند دي ، که کامه ، که خوګیاني دي
که ګوشته ، که حصارک د ننګرهار
ټول بمونو او ټانکونو هوار کړي
چلیدلي پرې توپونه ، ماشیند ار
د لغمان د دولت شاه سینې غلبېل شوه
پاتې نه شو الیشنګ او الینګار
په تګاو او په پنجشیر لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پا خیدلي د غلیم په مقابل کښې
په ختلان ، که سمنګان دی ، که مزار
په بادغیس ، په میمنې کښې د رزمار دې
په هرات کښې دی د وینو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته د وګړو
غور له غمه بیا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هیلې خاورو کړلې خاورې
پنجوایي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک - بولک وربځې راغلي
بې آرامه دی له دوکه کندهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شول د خلکو
په تیرین کې تبړې مات شول د غدار
په کلات کښې، په شینکۍ کښې، په مرغه کښې
په سورغر کښې بیا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرور کړ شول د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ایسار
د اورګون څمکه اورګونۍ شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی تکهار
غرجستان غرونه په شنو دوړو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزنی او په بامیانو کښې اوربل دی
سره ده څمکه د وردګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګردېز کښې
په څاځیو، سیدکرم دی ترسهار
سته وونه د ستو په کندو کښې
په تېره کښې تېرې شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکري کړې نسکورې
د محمد راتو توریالیو په ایثار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې هم اوربل دانتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اوربلي لښې کړې چې بلي
راتولیږي کړي لښې به یې دربار
د ملي قهر توپان به یې توپان کړي
داچې دی د بلمزدور زمونږ بادار
څوک چې اوربلوي سوځي به پرې خپله
دا فلك دی، دا یې دود دی، دا یې کار
سور خزان د سرو لښو په تېرېدو دی
رانږدی دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پښتو ډېکرۍ

آبادي

«زیا» دي ومرم، «ته» دي ومرې، «مونږ» دي ومرو
خو ژوندی دي وي «وطن» او «آزادي»
چې د وینو سیلاب جوړ شي ملك زرغون شي
تر باران د وروسته راشي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استقلال لمن

توری د تیري ته مې د ډال لمنه ونیوه
بیا مې د "میرویس" او د "خوشال" لمنه ونیوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونیوه

لوی سیلاب د خلکو رانسکور کړلې په څپو کې
ځکه دې د لوی صیاد د حبال لمنه ونیوه

زه به د مهدي په پاکه لاره تاندې یون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونیوه

زه د خدای په مرسته، د ایمان په زور جنګېږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونیوه

ځکه پر تش لاس، زما بری په هر میدان کښې وي
تا د لینن ما د ذُوالجلال لمنه ونیوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچ کړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونیوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غېږې ته ولوېدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه
نن نه یم کړېدې بې زړه دم د روس وحشي منګلو ته
ټینګه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پېښین بازارګۍ ۱۳۶۳

ویر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې دی پردو په لاس اسیر پروت دی
څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې ویر پروت دی!
۱۳۵۷/۱۱/۲۷ کابل

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او په دې سربېره د افغاني جلال او جمال عام معنی هم لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میړانه

د وطن په سر له سره تېرېدل
د هېواد په مينه وينې تويول
د تاريخ د ميړنيو ننګ ساتل
خپلواکۍ ته سره ډولۍ تيارول
سرلوړي ده، وياړ دی، فخر دی عزت دی
په تاريخ کښې جاويدانه نوم ګټل

* * *

د پرديو په تېرو تورو ورتلل
په ټانکونو، په توپونو ورختل
د ګوليو په باران ورګډېدل
د بمونو په اورونو کې لمبل
دملي ننګ و ناموس په ځای کول دي
د وطن په لار سرونه جارول

* * *

په پرديو يرغلګرو يرغلل
استعمار ته خوله په سوک ورماتول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټبروڼيو په سرتوره تيرول
ورته لار ښيرته د ټېښتې بندول
د هيواد د هيواد دوستو زوبيو کار دی
د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

***

د قوي دښمن قوت اوبه کول
دايمان په زور قوي وسلې زغمل
په پوښتو د شهيدانو هسکېدل
پرسنګر د علمانو برېدل
غيرت غواړي، همت غواړي، ايمان غواړي
خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۳۵۸/۲/۱۱
وردګ، آبدره

ژوند

دَ حُسَين شهادت دَ يزيد مرګ دی
اِسلام ژوندَ مومي ترهري کربلا پس

ژباړه : ۶۲/۱۰/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاک او په سپېڅلي کور کښې

د « بیت الله » په مقدس انګړ کښې ؛

دي را غونډ شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ، زړ له تو پیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاک رب حضور ته سر لګوي ؛

د حج د لويې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیانوي !

* * *

خود افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې سپېڅلي مسلمان له کوره

خوښې کلونه کېږي کېږه کړي،

اختر راد روميي خوښي نه راولي،

سترګي توريږي په باروتو، په رنجو باندي نه !!

لاس هم سره کېږي ؛

په نوکريزونه، په وينو باندي!

قرباني هم دا ځلو کاله کېږي،

پر له پسې يې کاندي،

* * *

که ابراهيمؑ د خپل خوږه زوی قرباني کوله

زموږ اولس؛

د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني،

کوي په ډېر عالي همت او ايثار؛

په ډېر همت له خپله ماله تېر!

له ځانه تېر دی،

که آزادي نه وي له ژوندهٔ له جهانه تېر دی!

* * *

نو لوی خدايه! د جهان مالکه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هست وبود، کون ومکان مالکه!
ته کړې قبوله!
داد اخلاص، داد ایمان قرباني!
داد سپیڅلي مسلمان قرباني!
د میړني غیور افغان قرباني!
ملک یې آزاد کړې! د پردود استعمار له واکه!
د سره ښامار له واکه!
دوی د اسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!
دوی د افغان د آزادۍ د پاره جنګ کړی دی!
او دوی،
دوی د وحشت په هیولا باندې غوږ څنګ کړی دی!

۱۳۶۱/۶/۳۰

پېښور، کبابیان

زندان

وطن لوټ - لوټ، تیږه - تیږه وران شو
کور په کور د هر افغان په کور افغان شو
دا عجب غونډې د خلکو حکومت دی!
چې هر چا ته وطن کور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/ ۲/ ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه انګړ ته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کوم - کوم ژاړم جنازه بې کوم
د ځوانيمرګو ارمانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوی دام دی، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د دامونو سلسلې دي راځي

د وينې نيلواد همت د يوه مې بله ساتي
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

ای د عمرونو لامبوزنه وار خطا دې نکړي
د ژوند درياب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګېز، انګريزا او روسه پورې
ستا از هيبت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپید و توره راته ښیي چې سحر نژدې دی
پر توره شپه د ځوزارونو سلسلې دې راځي
ښکارېږي چې بیا به مې په لاسو کښې کړې واچوي
«رفیعه!» بیا دې د شعرونو سلسلې دې راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن رېښتینې زوی وته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړي چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل ، د ځرخي پله زندان

لوږ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدایه شش محل ته خاته نه غوارم
لوږ سر مې تېیت مه کړې تېتو - تېتو دروازو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمونيزم شپېره

بس رسوا شو او س حساب د کمونيزم
نه آبرو شته ده ، نه آب د کمونيزم

کودتاوې ، قتل عام تر ېنه زيږېږي
د بېړ واې انقلاب د کمونيزم

څونديې درد وي ، غم وي ، ويروي ، دوک وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونيزم

باغيچه يې په سرو وينو اوبه کيږي
ډک له وينو تل تالاب د کمونيزم

د منطق او علم نخښه پکې نشته
سفسطه دی "سوال او ځواب" د کمونيزم

د انسان له قيمتي وينو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونيزم

په عمل کښې سرچپه د تطبيق وړ دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونيزم

د بيزوله زوی وخته سرېتوب غواړی
څاروېتوب دی انتخاب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکيلاک سمبول دی
ترې وريږي سور خوناب د کمونيزم

ای پر سره کتاب کښې ډوب سردې هسک کړه
بې تعبير دی رنګين خواب د کمونيزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستوني تېر شي
چې پرانيزي چېرته باب د کمونيزم

خپله هم په خپلو وينو باندې سره شول
څوک چې کړ شول په سرخاب د کمونيزم

هم يې ژوند او هم مردن مردار ـ مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونيزم

چې په سره کښېنتي سواره ځي په دې سيند کې
غرقوي به يې ګرداب د کمونيزم

هغه ملک بيا په سره اور کښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونيزم

هرمزدور يې بيا دستي نقش زمين وي
چې په قارشي پرې ارباب د کمونيزم

په خدمت يې چې ځان ستړی او تن آب کړ
شو په غاړه يې تناب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نیشه کښې یې شیشه په . . . . . ولاړه
چې یې ښښلي وو شراب د کمونیزم ٣

په بالښت یې روح له باد سره روان شو
چې وُ پروت پر تخت خواب د کمونیزم ٤

وفادارو سره هم وفادار نه دی ٥
دا قانون دی او دا داب د کمونیزم

توپ وي، ټانک وي، بم وي، درزوي، دروزي، دزوي
تباه کُن دی ټول اسباب د کمونیزم

بم یې ونه سرچپه کړي ولې پورته
لغوي دی انقلاب د کمونیزم ٦

حق په اوتو، بوتو نشي پټولی
که هرڅو غاپي کلاب د کمونیزم

تندې لاندې کړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوک په سُراب د کمونیزم

حبشي غوندې له لوږې هلاکیږي ٧
چې راغلی پرې سیلاب د کمونیزم

چین هم پوه شو پس له ډېرو ترنګولو
چې بې سُره دی رباب د کمونیزم ٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرېښنکو که هر څو وچېږي وخت تېر دی
بېرته نه راګرځي آب د کمونیزم

د اولس د قهر اور تر به ورلوېږي
څوک چې پښې ږدي په رکاب د کمونیزم

د بلا مخ یې څرګند شو ملتول جهان ته
څېرې شوې دې نقاب د کمونیزم

اوس د خلکو تر ډوب لاندې لنکور دی
ختم شوی نور د باب د کمونیزم

په منطق نه ځي، په تېلو ځي، په ټانګ ځي
دی د اګاډی اوس کریاب د کمونیزم

چې د شپې په منزل ځي څراغ را واخله
ځلا نه لري شهاب د کمونیزم

هاکتان چې کمونست ورته جامې وي
اوس څېرلی دی مهتاب[۱۰] د کمونیزم

له لمر څرکه تر زواله ؤ کسوف کښې
په غروب دی سور آفتاب د کمونیزم

اوس د وینې د فشار په رنځ اخته دی
چې په وینو ؤ شباب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان د تېرې تورې په رڼا کښې
مخ لېده شي بې حجاب د کمونیزم

هغه لوړ څې، د ده ټیټ دي خواهشونه
په دام نه نښلي عقاب، د کمونیزم

مُسلمان افغانه لوی ویاړ دې نصیب شو
چې دې وتړاکه پایاب د کمونیزم

نه د بېرش بېتر قصیده یې د توان سنه ده
کتاب غواړي هر کتاب د کمونیزم

۱۳۶۳

✦ پایلیکونه :

۱- د کمونیزم سوال ځواب = د کمونیزم د یالکتیک مطلب دی.

۲- د داروین هغې نظریې ته اشاره ده چې انسان د بیزو اولاد بولي او کمونستان یې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقیان او پرچمیان په قدرت سره وران شول او خلقیانو پرچمیان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا یې ددې اجازه نه درلوده چې ویې وژني نو خلقیانو د خپل قهر سړولو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچمیانو باندې د فانتا بوتل استعمالول په دې بیت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزي د بالښت په وسیله د تره کي شرمېدلي مرداربدو ته اشاره ده .

۵- د تره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعین ته اشاره ده .

۶- چا وویل په کندهار کښې دروسانو یوه بم یوه ډېره زړه ونه له ځمکې راوایسته او په خاښونو یې وډروله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی همدا ده .

۷- د حبشي ورورستي کاختي ته اشاره ده .

۸- د کمونیزم د ډیموکراتیا او زړښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند ورورستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرینکو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایې اصیل کتان د سپوږمۍ په وړانګې شیرېږي چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې ددې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کیږي ، په دې بیت کښې همدې عقیدې ته اشاره ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې نه کوي

توپ او بم عزیزي خوا نسان خبرې نه کوي
دور د وحشت شو داحیوان خبرې نه کوي

لا په مه موزیم ته دپر ځند ن رازونه هلته وو
چاویلي دادي چې بستان خبرې نه کوي

ګوره چې زما د سوي زړه حال درته وواییي
نه مې لوېږي زړه ترچې ګریوان خبرې نه کوي

ځلی دایروییې دتودې مینې داستان وایي
څوک وایي چې سوي پتنګان خبرې نه کوي

کومې پرې شلوي "مسکو" بشر بشر دوستي وایي
داخوښې وېناده چې خرسان خبرې نه کوي

وېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهیدان خبرې نه کوي

کسه په شفق کښې د شهید د وینو کرښې دي
ولې انکاریږي چې آسمان خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د ظلم او وحشت داستان پر جار وايي
خيري کړ د غيږې يتيمان خبرې نه کوي
او ښکاو سلګو مې د خبر و شر به ګونګه کړه
ګوره مې ديوان ترڅې ديوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښـاړ

دخره مينه

خلقيان وايي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان يې دا وينا نه ده غلتـــــــه
خود خرس دوستي وژل دي او څيرل دي
څه ښه وايي دخره مينه ده لغتـــــــه

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ شپې

زما د ژوند سیمه یې لاندې کړله
پرې راخورې شوې خونړۍ تورې شپې
په وېرې ولړلې سرتر پایه
زما د ژوند د هیلو ډکې شپې

* * *

شپې دي او شپې دي پسې شپې دي شپې دي
یوه پر بل پسې لګیا دي راځي
د تورو شپو او سپینو شپو ژ نځیر دی
لوټلې تیارې - تیارې بیا - بیا دي راځي

* * *

که لر سپوږمۍ ده او که ستوري لري
په وینو ډوب دي رڼایي یې نشته
سا تونږ ګړځي ګړې هم ډکې نږې
شپه پسې شپه ده سبايي یې نشته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د حق نور راته دا زیری کوي
چې ژر به څپره د سبا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هر خوا رڼا راځي

* * *

د شهید وینه به رنګ کوي راوړي
دامید ګلان به و غوړیږي
د غازي توره به رڼا وکاندي
د آزادۍ شپې به ورسیږي

۱۳۶۰/۹/۴

کابل

د نور ځلي

پرګسان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي یې نه نخښې دي نه کلي
خو چې لار د شهادت یې ده نیولې
ابدي یې دي پرې ایښي د نور ځلي

پښین، بازارګی ۱۳۶۴/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ما طرب مه غواړې

له ما مه غواړې د غزالو د مستۍ غزلې!

مه کوې هیله د کیسو، د قصیدو، د مدحو!

مه کړې آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

له ما خوبني، له ما طرب مه غواړې!

زه د الم د توپاني بحر يو ځاځکی يمه!

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه!

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې يوه څړيکه يمه!

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه!

* * *

د تورو سترګو د سپين مخ خبرې،

د غوږو او ربل او د سرو شونډو خندا،

د معشوقې د عشق او مينې دنيا،

ها د نازوونو د نيازوونو جهان،

ها د ګونګرو او د پايزيب شرنګهار،

له ما دې پاتې!

زه ور خلاص نه يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د مینې په دنیا باندې یرغل شوی دی!

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې ـ ذرې کړه!

(نو)؛ له ما،

له ما خوښې، له ما طرب مه غواړئ!

زه د الم د توپاني بحر یو خاشکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه!

زه د وحشت له توروغرو نه راوتې یوه ځړیکه یمه!

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

* * *

زما د خوب وطن تنکي ـ تنکي ځوانان وهردي!

زما په ګران وطن کښې پېغلې شته دي، ځوانې شته دي!

خو توري سترګې یې د اوښکو بهیر و وینځلې

پر نرمو شونډو باندې رنګ د د ندا سو نړلي

پټري د وینو یې نیولې وي تل،

وربل یې جړ دی.

د ګودرونو له ځنګونو د سنګرو څنګ ته

دي راتول شوي ـ

له غلیم سره د غزې وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او قربانیږي د وطن په لارکښې .

او ردی سرې وینې دي ،

ویرونه دي ،

د وېرې دنیا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه څرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وینو تالابونه جوړ دي !

زما اولس ته !

د وحشي لښکر له لاسه څخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه غمونه جوړېدي !

بڅې را په یاد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وینو لړلي شهیدان د هغې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وجدان رګ - رګ مې لنبه - لنبه شي ،

د انتقام لنبه

خوله مې له وينو ډکه ،

آه مې سوړ دی

(نو) :

له ما

له ما خوبني ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاڼي بحر يو ځاځکی يمه

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه کرېکه يمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې

خندا ګناه نشته !

بس د شهيد ،

تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،

لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،

مجنون لاسونه سره کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه تکریزونه

په سرو- سرو ویښو سره دي !

سازونه نشته

د بمونو زیراوبم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په ډز ،

د ماشینګڼ په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپانی بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره یو وړتریو بخرکی یمه !

زه د وحشت له توروله وږونه را وتې یوه کرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي !

د پېښور له پېښه ورو سره

د دوی د ژوند واك او اختیار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګریوان

د خپلواکۍ نور ورځیرلی وي

د حقیقت لمر راختلی وي

خو

څو چې تیاره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن !

(نو)

له ما ،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ !

نه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !

نه دستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

نه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یو ګرېکه یمه

نه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

له ما مه غواړئ د غزالو دمستۍ غزلې !

مه کوئ هیله د کیسو، د قصیدو د مدحو !

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پارونکو نظمو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور ، کبابیان

ټي ، بي*

په خپل کلي ، خپل وطن کښې روغ رمټ وو
شومرګونې رنځ ناڅاپه را عیــــــان
وو ، " ویروس " يې له وروسـ ځنه راغلی
د ټي ، بي په رنځ تباه شول افغـــانان

۱۳۶۷/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي ، بي له رنځه خــلاص شو که خدای کاندي
بس اوس پاتې يې دوره د " نقاهـــت " ده !
سوړ سحر يې سره ماښام ته رســــــیدلی
د روسي سنګلاخ تخته د میــخ ترکــت ده

۶۵/۳/۱۰ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټي . بي د تره کي او ببرک د نوموړو د سرتېکي دېي چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم
دا ېنګلس کاله د واړو د لوته په کابل کې اخېستل کېده ، نقاهت هم د نجیب د نامه له سرتکي ځنه جوړ شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو باران

آسمانه واوره باران مــــه اوروه !
زه لا د وینو بارانونــــه لــــرم
ستا څوکو ونــــکی غاړو ل نــه غواړمــه
چې د شهیدګل ، پــرهــرونه لـــرم

***

آسمانه واوره بــاران مــه اوروه !
په وینو پالم د وطن ګــلونــه
کرم او به خوربــه یې د تن په وینــه
تـــازه بـه ساتم دچمن ګلــونه

***

آسمانه واوره بـــاران مــه اوروه !
زه د غلیم پر ســر بلـــــــی اوروم
چې زما لورته یې کـــابـه کتــلي
په ســره دښمن مې ســرې ګولۍ اوروم

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا د وینو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته تورپان جوړ وم
لا په آمو کښې غورځنګونه لرم

۱۳۶۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دولت

دا "دولت" رښتیا "دولت" دی
هم سبکښل کا هم وهل کا
تر "دولت" لا پسې تېر دی
وحشیانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمتکَش او زحمتکُش

زحمتکَش یې زحمتکُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، ادیروته
په رښتیا د زحمت کښو حکومت دی
زحمت ویشي ښارته، کلیوته دېروته

۲۸/ ۸/ ۱۳۶۱، پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسره وژړل

زه یوازې نه یم ټول افغان راسره وژړل!
هر یو بشر دوست په آه افغان راسره وژړل!

زما د سوي زړه ، سوې ژړا چې یې ترغوږ شوه
زړه یې چې درلود هر یو انسان راسره وژړل!

د ېر لوی مصیبت زما په کور کښې ستړګې پرانیستې
دا چې هم کافر هم مسلمان راسره وژړل!

چیغه مې د غم لکه ققنس له سوزه پکه وه
شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژړل!

سپینې مرغلرې د شبنم هر ګل را پرېښودې
ډېر مې وو غمونه ، ګلستان راسره وژړل!

ما چې په توره تم درنه او ښکو ډېوې بلې کړې
ستورې یې راکوز کړل کهکشان راسره وژړل!

څرېکه مې د زړه چې په پټرې شونډو کې کړېکه شو
ټوپې یې تهې کړلې ګریوان راسره وژړل!

زه یو آواره یم ، کله هلته ، کله دلته یم
اوښکې سرګردانې دې آسمان راسره وژړل!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یم پوه واړه زړه کښې یې څه اندیښنه تېره شوه
ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵

پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې حق سا «هم ترینه» سلب کړه
«کام» «ناکام» کړل د ځوانانو ارمانونه
د «وحشت دا انسان سوز ماشین چې «خاد» شو
کړل «نابناد» یې په زرګونو، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګریزي پوځ وریسې وُ
شاه شجاع بریت تاوول سپر د دفاع وُ
خو یو لک خرسان ترڅ، ببرک ترشا دې
دادی ځکه «ببرک شا» ها «شاشجاع» وُ

پېښور، ۱۳۶۱/۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمـان !

برو! برو! زین خاك ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای کرگسک پیر
عقابها
اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما
از سالهای سال
از قرنهای قرن
از چشمه های پاک
و زرگهای تاک
ما را باده یی
ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست
ملتی
غیور وبا ایمان
دلدادهٔ ازادی و آزادگی خویش
اندر نبرد حق
در راه حفظ خاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر میدهد آسان
هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز
فرزند تاریخی وکهنسال جهان است
آزاد ومستقل ؛
در طول زمان است
تا هست این جهان
تا هست یک افغان
این میهن ما نیز
آزاد میماند
آزاد میباشد
برو!
برو!
برو!
از مرزهای ما ،
به مرزهای خویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنجاست خاک تو
اینجاست خاک من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې يې نن دئ
پاس په سر يې چې خوړلی دا ګوزار دی
خپلواکي نعمت ته نه شئ رسيدلی
څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجيم

د پردو په مټو واک ته رسيدلی
سره ښکېلاک را ستولی مستقيم دی
ځکه هر افغان يې ولي په سرکاڼي
د ببرک رژيم رژيم نه دی رجيم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوینو بهیر

خلکو بې ځایه تورن کړي شرمښان په وینو
یا یې بېرحمه شان بللي دي پرانګان په وینو
خو په خونرېزکښې کمونستو تر دوی وار وړوله
چې یې مارۀ د انسانانو کړه لیوان په وینو
اوس مو پخپلو سترګو ولیدل پخپل وطن کښې
مونږ او ربدلي وو چې رغښتل به اوښان په وینو
یادونه ډېر دي فریادونه له هرخوانه آورم
د هسک مرغونه هم افغان کړي د افغان په وینو
زما په ګران وطن کښې دومره وینې تویې شولې
چې ښایي لوند په ځای د اوبو کړم ګریوان په وینو
تورې لوخوړې د بمونو ترې راپورته شولې
کوډونه رنګ شول ګلې رنګ شول د انسان په وینو
سترګې تیاره شي مرې خواته وینې وینې وینم
چې راپه یاد شي لړل شوي شهیدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د گنهگارو (!)، بې ګناهو ترمنځ پوله نشته

سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان په وینو

څوک په مړو، څوک په کورو، څوک په زندان کې مړ شول

هم کور په وینو دی، هم لړ زندان په وینو

له یوه سره د سرو په پریکولو سر شول

هم دې خانان په وینو رنګ، هم دې خواران په وینو

دوی کرار کېښناستل د وینو تویولو د پاره

هغو کورو کښې چې له ځایه وو ودان په وینو

څوک یې وژلي په ټوپک څوک د بمو په مټو

څوک په ژوندون ښخ کړل ډېر کړه کور په ګورستان په وینو

صرف یې ونکړه په بېځایه د وطن په زوبو

کړل یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو

د علم او فکر سرمایه یې له وطن کړه ورکه

چې په خبر وو وکړل یې ډوب هغه کسان په وینو

که محصل، متعلم ؤ، که مامور یا استاد

چې د دوی نه شول واړه غرق شول د تویان په وینو

دوی کله اړ شول په لیکوالو، ډاکټرانو باندې

ډوب یې کړل ډېر متخصص، انجنیران په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګران وطن معنوي پانګه يې له مينځه يوړه
علم په وينو شو ، ادب او اديبان په وينو

ګلي په ګلي ، ښار په ښار يې وينې وکړلې
دوی سرتر سره ولړل د ښت او دامان په وينو

د روس له پاره يې د خلکو غلامي پيل کړه
د روس په لمسه يې خولم کړل افغانان په وينو

وطن په وينو دی ولل شوی د وحشت له لاسه
د سياهي نه دی ښايي ليک شي دا داستان په وينو

زه بريې وښيم جهان ته کومه ـ کومه برخه
... ي لژند کړې هرطرف افغانستان په وينو

عوض تنوي چې د ، کونړ ، د غمو چيغي واوري
او به سرې شوي دي د سيند د ، نورستان ، په وينو

کله وتي شي د کيرا له ذهنه
د خوينډو ميندو مخ ته لژند شول بچيان په وينو

د ، شيګل ، شګې هم په سرو وينو کښې ولمبيدې
د ، نيشګلام ، شيلې چې د ګې کړې باران په وينو

د ، ننګرهار ، د ګلوهار دوينو عکس ښيي
چې يې په پسنو کښې رغزيدلي دي زلميان په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د « الیشنګ » ، د « الینګار » سیند ونه سره ښکاریږي
دی لړل شوی سرتر پایه ټول « لغمان » په وینو
په « حصارک » کښې ایسار شوي سره اوروزنه دي
په « خوګیاڼیو » کښې ټانکونه شول روان په وینو
که « خیرخانه » ، که « پای منار » ، که « چنداول » د « کابل »
« بالاحصار » یې کړلو سور لکه الوان په وینو
د « لوګر » غرونه لاتراوسه شاهدي پرې وایي
چې یې ډوب کړي دي د غیږې ماشومان په وینو
که « برکي » وُ ، که « پادخواب » ، که د « علم پل » وُ
ټول وللي وینو دي ، هم دی « تنګی واغجان » په وینو
د « څرخ لوګرونه » په څرخي الیکوپټرو وران شول
په « بېچاوند » کښې چاونه مونده امان په وینو
« تېره » « بیاره » شوه د توپونو په لوخړو باندې
« ګردېز » جنګرېز کړ سور په وینو ، « ګردېزیان » په وینو
« سته » د « ستو » په کنډو کښې د سرو وو تـه
هم کلیوال وو ، هم عسکر منصبداران په وینو
« زرملې » خپل بې شمېره مله یو ځل له لاسه ورکړل
ژوندي تري ولاړل ، پاتې ، پاتې مشول بې نښان په وینو

شول مړي کوته «سید خیلو» وزه ،، «دوه مانده» کې
په «زیړوک» پریوتل لاشونه ، شو «کیان» په وینو
په «سیدکرم» کې په «ځاځیو» کښې ځای پاتې نشو
«منگل» په وینو «خوست» په وینو شول «ځدران» په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تک د وینو وشو
شیر د «پنجشیر» په وینو رنګ شو ، «پروان» په وینو
«پلخمري» ده ، که «دوشي» دی بیخ له وینو نه شول
غاټول د دښتو ځیګرخون شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی ، «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وڅړل لالو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزارشو د وطن د وطند وستو بچو
«میمنه» مېنه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمن یې هم په وینو سره کړه
چې یې خپهب پولي پټې کړل د «بامیان» په وینو
د «امیربند» د وینو رنګ شو ، پنجاب سور ښکارېږي
«شهرستان» رنګین ، لړل شوی «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سرو وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي ، دی میدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«ونخی»، «کړ» «شنیز»، کړ «جغتو» دی وینو ولمبول
«خروار» په وینو شو، رنګین شو «زنخان» په وینو
هغه «غزنین» چې ما لیدلی وُ اوس هغه نه دی
بوی د سرو وینو تری راځي رنګ دي ګلان په وینو
«ناور» په وینو دی «واغز» دی سرو لنبو وهلی
«رباط»، «تاسنګ» او د «شلګر» دی هر مکان په وینو
په «قره باغ» او په «مُقر» بمونه وورېدل
دښتې او غرونه لمبېدلي د «روزګان» په وینو
د «اورګون» زمکه شوه اورګوټې د لمبو دلاسه
د «وازې خوا» د «کټواز» دی هر میدان په وینو
«شینکی» شوه سره «دروازګه» سره «سورغر» شو سور په وینو
ښکته او پورته ډوب شو ټول «زابلستان» په وینو
«ارغنداب» وینې شو «کرز» وینې شاو خوا یې وینې
«بولدک» په وینو، هم یې ډوب کړ «ارغسان» په وینو
په «لښکرګاه» کښې د لښکرو وینې وبهېدې
«موسی کلا» په وینو سره شوه «هلمند» وران په وینو
په «فراه رود» د وینو رود د افغانانو ګډ شو
«شینډنډ» د وینو ډنډ شو، لړزند شو «سیستان» په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هرات» په یوه ورځ کښې د یرش زره بچي مړه ولیدل
هم د «بادغیس» ، «مرغاب» په وینو دی «لامان» پر وینو
وطن په وینو باندې رنګ شو کلی - کلی رنګ شو
خو ماره نه دي تر آخره ظالمان په وینو
د وینو - وینو په لار ولاړم د وطن په غیبن کښې
سمه په وینو ، غر په وینو ، ګلستان په وینو
ملي ماتم یې د افغان اولس په خلکو راووست
خوله مې د وینو خوند کوي ، سورمې بیان په وینو
د کونډو ، رنډو ، خویندو ، میندو چیغې هره خوا دي
چې یې وحشیانو لوغړولي دي خپلوان په وینو
تاریخ مې پاڼه - پاڼه واړاوه په وینو پسې
لګرد دوی د بل چالاس نه دي داشان په وینو
د ټول تاریخ د وینو پاڼې یې په وینو ولې
تر دوی شول وروسته هلاکو او چنګیزخان په وینو
عبدالرحمن له ککریو خوځلي جوړ کړل
دوی سراسر وزنګاوه هر یو مکان په وینو
خو ناحق وینې یې لاس ناخلي له لمنې څخه
ځکه لړلي وي ټول عمر قصابان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بادروان له شرمه دك مرګ به هېر نشي د حيا
هغه ترکي چې يې سور وُ هر "برمان" په وينو
امين د لوی خاين په ټوټکه ورك شو سپك شو پسې
روسي باداريې کړلو موږ سره د خپل ځان په وينو
کارغل به هم د ي پسر ژړ د وينو په بهير د وبهيږي
چې له اوله وُ وطن تر را روان په وينو
داد افغان وينې به نشي بې بدله پاتې
ژړ دي خولم بكري خپل واره دښمنان په وينو

١٣٥٨/١٠/٢٣

كابل

عاشوره

رادبره شوه دكال د درانه غم ورځ
هغه ورځ چې ياده ده د لوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهل بيتو
سره شوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

٦٣/٧/١٥

١٠ محرم ١٤٠٥ هـ ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نور څلی

د بګرامي غازي او سرلوړي شهيد
مولوي شفيع الله په ياد کې

هغه غازي چې يې د توري شپې په تور زړه کښې
د تو غنديو د نور کرښې هره خوا ايستلې
د حق رڼا به يې د زړه سترګو ته نور وربخښه
زمې ګولۍ يې د هدف په لور رسا ويشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرونو باندې
په عقابي غوره ځنګ په لوړ جرأت بريد و نه کړل
د دښمن زړه ته يې رسا د توري خرپ رسيده
په خپل وحشي دښمن يې سم - سم ګوزارونه کړل

* * *

هغه غازي چې د جهاد ډيوې يې بلې کړې
د کابل ښار په زړه کښې څرچې ان دارګ په خوله کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل رسا - رسا ګوزاري بې حسابه ورکړل
د دين او خاورې د دښمنان د رسوا مرګ په خوله کښي

* * *

هغه غازي چې د باطل غږ به يې غلی کړلو
د حق دلارې د راکټ په لړزوونکو ږزو
د روس د ظلم ، استبداد او د فساد ځاله
پر له پسې برې ويشته په نړوونکو ږزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د ستر ګو تور ؤ
ده ته ؤ يو که به د تور ، که به د سپين ګونډ ؤ
چا به چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سر ؤ دده
دده نظر کښي يو د کفر بل د دين ګونډ ؤ

* * *

هغه غازي چې زور ، زاری او زر پرې نه چلېدل
د عارضي سولې ، تسليم په لاره تللی نه شو
سرلوړی ژوند د ژوندانه عالي هدف ؤ دده
سر يې بايللی شو خو چا ته کښېنه ولی نه شو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه غازي چې عقيده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صاف نه يې په صاف زړه جهادونه کـــول
په هر مصاف کښې به يې ښکلولې يې پښـــې
کړل تار او مار يې چې د ښمن به قطار ونه کول

***

هغه غازي چې يوه لحظه يې هم آرام نه کـــاوه
وايي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په غېږ کښې
شفيع الله ؤ شو شفيع يې الله ولاړ الله تــــه
شولو آرام د خپلې توري د نيام په غېږ کـــښې!

***

خو غازي نه مري ، شهيد نه مري ، هغه تل ژوندی شو
ظاهره ښکاري چې زمونږه لوی غازي غلی شـــو
چې تر قيامته کړي رڼا او تر آسمانه رســـي
شفيع الله د دې ځلانده ښکلي نور ځلی شـــو

***

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بت پرستي

تا پستي کړه، ما سستي کړه، ده چستي کړه
را ته لاندې يې د پلار نيکه هستي کړه
ها دې ياد دي زه د حق په مينه مست وم
اې د ين زاهده! تا به بد مستي کړه!
د داړېنو سرخرويي مې شوه په برخه
چې په وينو مې خيشته خپله هستي کړه
که پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانړ د ما دې بُت پرستي کړه
چې کلونړ په رنگونو کښې وه پټه
بند رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳۶۱/۱/۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری

زه یم شاعر!
زه د وطن شاعر یم
ما د وطن د عشق نغمې ویلې!
ما مې اولس ته ترانې ویلې!
ما ویښول،
ما پاڅول،
ما څوځول وکړي!
تل د لوړتیا،
د پرمختیا،
د وړاندې تیا لپاره!
زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!
شي پخپل کور کښې بسیا!
د تمدن له کړندې یون سره یون وکوي!
ملې پاڅون وکوي!
په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مینه - مینه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،
داړه یې وکړه ،
د داړې له لارې واک د دوی شو ،
دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه ،
د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت ورکړ ،
له هر څه تېر شول ،
خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،
پر خپلواکۍ مین ملت ته یې په غاړه باندې ،
د پردو ژغ کېښود !
نو زه به شاعر وم ! د ملت شاعر !
خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !
په خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !
تش په ژړا نه شي ،
او س وخت د ژړاګانو نه دی ،
دا خپل ملت به یو ځل بیا پا څوم ،
بیا مخ‌ــوم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زه باوري یم !

زما خلک غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندي ژوندون نه مني ،

یون کوي

د روڼ تاریخ رڼا او سره لاره تري نه هېرېږي !

دوی په دي خپل پېغور کلن تاریخ کښي ؛

لوېږي ټالي بي ګوري د او غریبه ټالي ،

خو بل ته نه دي تسلیم شوي ، غلام شوي نه دي !

دوی په خپل دي پېغور کلن تاریخ کښي :

د پېر پر غلګر ، د پېر د اږه مار لیدلي ،

د دوی په خاوره بلو سېدلي ، له هر خوا راغلي ،

راغلي دي ، یرغل یې کړی ، بلو سېدلی هم دي ،

خو باتي شوي نه دي بېرته ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلی ، څوک برابېن عوندي تېښتبې تښتلي ،

وطن فروشه افغانان یې بېګا نه بللي ،

په هماغه لار یې لېږلي ، چې باد ار یې تللی ،

ژوند تري یې نه دي پرېښي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه شجاعان یې ټول په کور منډلي !

* * *

اوس هم هغه وینه شته لا سره شوې نه ده !
اوس هم هغه مینه شته لا زړه شوې نه ده !
اوس - اوس هم شته د وطند وستو افغانانو بچي
نه پرېږدي دلته په دې پاک خاوره ،
پردي تېرزن ،
د دوی ځایي ایجنټان
د دوی په روبلو اخیستي شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرئ نو ورشئ نورستان وګورئ !
د کونړ لوټه - لوټه ،
کلي - کلي
هلمند تنګاب ، بلخ ، سمنګان وګورئ !
پکتیا ، اورګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګورئ !
ټولو ځوانانو ،
نرو - ښځو
او ورو - زړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نهوړتیا او په مېړانه ،

سینې سپر کړلې

د توپ ګولو ته ،

د ټوپک شلیک ته ،

د دوی سرونه ټانکو لاندې کړل ،

خو ټیټ نه شول ،

د بل نوکر ته ، د پردوا مرته ؛

غاړه یې ورکړه ، خو په غاړه یې قبوله نه کړه

د مرئیتوب کړی

غاړه یې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاریخ ته !

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې ؛

* * *

زه باوري يم چې دا سرې وینې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا

افغان ملت به یو ځل بیر ته کړي آزاد تنفس ،

په ځل آزاد ،

د مېړنو هیواد کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه باوري یم چې دا کیږي
او ډېر ژر کیږي،
دا د آزادو مېړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه کډېوځل د آزادۍ سپېڅلې ورځ وويینم!
بیا مې په زړه کښې بل ارمان نشته،
بیا نو که مرم نو ډېر هوسا به مرم!
په خوشالۍ به مرم،
زړه خوښې،
په خندا به مرم!

زه باور یمچې وطن به آزادیږي زما
خوکه زه مړ وم په دې منځ کښې
نو خوږو ملګرو!
تاسو تر هیله کوم،
خواست کوم،
غوښتنه کوم!

چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ
زما تر قبره څوک راواستوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ما ته زېرې د وطن د آزادۍ راکړي

زه به په قبر کښې خوشاله شم، خندان به شم

زه به په قبر کښې هوسا شمه، آرام به شم

د ا زېرې

ما ته دی د ژوند زېرې !

د نوي ژوند

او د تل ژوند زېرې !

۲۳ / ۱۲ / ۱۳۵۷

کابل

د ورشو، ورشو*

چې د ټول جهان نيول یې وو په نیت کې

ها حریص ته او س ساحه د پښو شوه تنګه

چې بې سره پکښې هره خوایې خره وې

قطبي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

---

* لومړی ورشو د پولینډ د پایتخت « وارسا» او د وهم ورشو د څرځای ، په معنی ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سیلۍ خوره شــوه
هرې خواته ویرانه شوه - ویرانه شـوه

ورځ وې سپینه ، شپه وې توره په دنیا کې
خو زمونږ ورځ هم سره او شپه هم سره شوه

آرزو گانې مې د ژوند شوې ځوانیمرگې
دولنه نږ ښکارې هر لورته جنازه شوه

کړیوانونه ترلمن پورې بیړه شول
د کفن خبره پاتې شوه ، زړه شـوه

عرش پورې نولې له آسمانه د نور څاڅکې
چې سنگر کښې د شهید وینه د یوه شوه

او ښکې لاندې کړې د وینو بهیرونو
د غمونو قافله د پره درنه شـــوه

آزادي به پرې سرلوړې ځي «رفیعه !»
په سرلوړو ټکرو چې لار پخه شـوه

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
چې ترېځ يې نابغه خوګ قهرمان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا!

« نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
بڼ مو پاك کړ د انسان د پښولو ګرده »
د غوايو غوبل دل کړی هر انسان دی
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا

* * *

« نور قابض زموږ په ملکري په هر څه دي
که غوجلې، که څنګلونه، که وابښه دي
په خپل واك مو شروکړی چور تالان دی »
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی «

(c) ketabton.com: The Digital Library

امبا ! امبـــا ! امبـــا!

هورا! هـــورا! هـــورا!

* * *

ای بـــزگرو، مزدورو، خوبو شوی، خوشالیږئ

وېرانونه موږ تول څپل دی پرې پښلويږئ!

ګلان خوری په بویو وکنبې یې تاوان دی!

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی

امبـــا! امبـــا ! امبـــا!

هـــورا! هـــورا! هـــورا!

* * *

د خوګانو مشری ورته وپر افتخار دی

د غوایه بغـــاوت نوی ابتـــکار دی

د ځاروو نهضت توند پرمخ روان دی

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چـــراغان دی

امبـــا! امبـــا ! امبـــا!

هـــورا! هـــورا! هـــورا!

۱۳۵۸/۷/۲۳

پښتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینه او مینه

وینه په مینه توئیدو تر پیدا

په کومه مینه؟

د وطن په مقدسه مینه!

په هغه مینه چې تر پاکه بله مینه نشته

او هغه وینه چې تر صافه بله وینه نشته

دا وینه جوړه د وطن د مور له تیونه ده

دا وینه وینې د چینو له سپینو پیونه ده

دا د وطن د مور له وینې ده

له مینې ده

دا د وطن په لار توییږي

زرغونیږي پرې،

تازه گلونه،

سره گلونه،

د لاله گلونه،

په پسرلي تازه کوي د وطن د بښتې غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وطن په لار تويېږي له دې وينې قربان!

چې د وطن ناموس خوندي کړي له دې مېنې قربان

وينه په مېنه تويېدو ته پېدا

په کومه مېنه؟

د وطن په مقدسه مېنه!

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

سالنګ که سالنګ*

۱

«هندوکش» مو له ازله عدوکش دی

چا چې کړي پرې تېرې، تېري بې شنډ دی

خو روسانو چې يې زړه ته غوږ ونه ږلنده کړه

دوی يې وخوت ويل: «سالنګ نه دی سالنډ دی»

۱۳۶۱/۸/۲۰

پېښور

---

* دا توره په سالنګ کښې د سوويټ روسانو د مړنداريدلو په ارتباط ويله شوېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي

جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ږدي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي

چور ته، لوټ ته "عدل"، "مساوات" وایي
لوټ تېری "د سولې همزیستي" بولي

روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لار د آزادۍ نیول "پیښي" بولي

کور په کور نفاق کرل "وحدت" شمیري
حق جهاد د دین پر "باندېستي" بولي

فسق، فساد "اخلاق" او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستۍ "نیستي" بولي

هر څه یې چپه چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس هغه "کمونیستي" بولي

۹/۱۰/۱۳۶۱ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دې ګلونه
پرې راغلې د خزان دې سره بادونه

سرو لمبو دې سره ګلان له مځکې وړي
پاتې شوې يې اغزي د باغ په خونه

طبيعي پسرلي سره خزان تالاکړ
ګل ګلکيدې يو ته يې واچول اورونه

د غوايه عوبل هرڅه سره د ل ول کړل
په وطن وکړل غوبل غوايه کارونه

د روسيې د کښت له پاره يې قلبه کړل
که کورونه وو يا وو ودان ښارونه

ودانۍ يې کړلې ورانې په بمونو
پرې يې کړ کړل د ځوانانو تاند سرونه

څوک يې کړل په تراکتور ترخاورو لاندې
په چا تېر شول د روسيې درانه ټانکونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک دماشینګن څوک دتوپوشول
چاته ګور کړل الوتکو ځیل کــــورونه
نه واړه اونه زاړه تري پــه امان شــول
قتل عام شول: ښځې، ووړکي، زلمي، ځوانه
څوک هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چا ډک شول په وطن کښې زندانونـه
زندان څنګه دقصاب قصابخانې دې
پرې کوي پکښې غوښې ته اولاسـونه
په برقي ډنډو وهل دي ځورول دي
په ځوندوني بېلوي ترېنه پوســتونــه
درسته ورځ وژل دي، وېنې دي، وحشت دی
ځوروي يې په ريشمو لکه پســـــونه
چې شعور يې وُ، چې درک، چې يې احساس وُ
ځنې په ګور شول چې ور اوښتل ځونـه
چې عالم، چې په څېړوه، چې بادانش وو
پرې انبار يې کړل د خاورو انبـارونـه
چې وطن ورباندې ګران چې وطندوست وو
د وطن دښمنو پرېښول مېــــړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردیو زرخرېدو نوکرانو
د وطن په بچو وکړل ستمونه
خو باور دی چې داوېنې برنګ راوړي
شي پرې تاند به موباغونه اوراغونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په شاړه هم ګلونه کړي
یار* په ودانه ګټي بمونه کړي
ودانه ورانې خلک ژوندي خښوي
سرخښول نه دي، سرونه کړي

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابل

---

* یار د لته د ملګري، رفیق، تواریش په معنیٰ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

للـــون

د وحشت لړې له فضاء نه به خورېږي، ځي بـه!
د ایمان لاس به په باطل باندې برېږي، ځي به!

د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تیارو د رګو وینه به وچېږي، ځي بـه!

د وصال لمر د غزه په څوکو راختونکی ښکاري
د بېلتانه د واورې غرونه اوبه کېږي، ځي به!

زه به له یاره سره ځمه خپل اشنا دیار تـــه
د رقیبانو سره مخونه به تورېږي ، ځي بـه!

د برې زړې به زرغون شي د شهید په وینـــو
دا هرزه بوټي په للون له منځه ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوطن

داد افغان وطن دی ،
داافغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي او رنګینې دی !

* * *

داد افغان وطن دی ،
داد اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مستو شازلمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خود ځا پښو کې نه ږدي ؛
له افغاني غروره ډک سرونه !
د وطن ننګ کې ،
د ډګر په جنګ کې ،
خوښیږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتك مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د عقابانو ځاله ،

دا استعمار قفس ته نه ورځي غاړه !

په خپله پاکه او آزاده خاوره ،

کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !

دا استعمار بانېي په ځمکه ولي ،

د دوی ځاي کونګان په خاورو منډي ،

نه پرېږدي ، نه پرېږدي

په خپل دې مقدس وطن کې

د مردارخورو ټپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د میړنو مېنه ده !

دلته پردي تېری کوونکي تم کېدلی نشي !

که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،

سرونه وړلی نشي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په ژوندیو پښو راځي
په مړو پښو بېرته وزي،
ځیني یې بېرته هم په هیڅ شکل وتلی نشي
په تېښته تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي
په وینو سرې دي او رنګینې دي.

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

د شهید وینه

که سینه سینه د کابل سینه
ته چې رالوېږې تراباسینه
سوات ته غېږ ورکړې خوږې اټکه نشې
په یون کښې ساتې د شهید وینه

اټک ۱۳۶۴/۶/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ونه وايي؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وايي؟
د سره ښکېلاک خر دواني ده چې څه ونه وايي؟
کړي وطندوست وطنفروش، انقلابي قلابي
د توتنو پريماني ده چې څه ونه وايي؟
که خپلواکي غواړي چېرته څه د زندان په لوري
د مېني مينه زنداني ده چې څه ونه وايي؟
که سر دې ټيټ نه کړ تېښتېږي د برچې په څوکه
سر ايښود دل لوبه ځواني ده چې څه ونه وايي؟
د عوه د پټول انسان کوي فکر يې سيمه کې دی
دلته تراوسه ځانځاني ده چې څه ونه وايي؟
د سردارانو امتياز دی او س د دوی ميراث دی
په عيش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وايي؟
ماهر درزي تور استعمار ته سره کالي وا چول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وايي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته در ومې
مقابله مې ایماني ده چې څه ونه وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالامینه

جبه زار

پلار وطنه «جبهه» څه دی بر «جبـــــه» ده
د چا پلار وتنه نشي ځنې کـــرلې
له کابل نه کــه کا، بل لــوري ته هڅــــه
په تابوت کې مړ «جبې» پورې شي تـــلی

***

پلار وطن جبهې ته ورچې شي ســـــړی
د چا پلار وتن جبې نه نه شي کـــړی
«سیل هله وي خښنتن چې دخره راشي»
بیا ایله «مـــردار» غونډی تر ځان شي وړی

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دورې راخورې شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمـــونو
د شمال له خوا شمال دی، را خوځېږي، راتوندېږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونـــو

***

د اتو پان د غلامۍ دی، د انو پان د بربادۍ دی
غواړي وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران مو کړي کورونه
غواړي وباسي له بېخه، خپلواکۍ سمسوره ونــه
چې ورکړي مو پلرونو دي دوینو بارانـــونه

***

دا د نوي وخت انګرېز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خوږو کې يې ترخه دي، په پستو کې يې زېږه دي
تر انګرېزه خوځل تېر دی، خونيرنګ او رنګ یې بل دی
هغه خه یې په خوله نشته، چې نیولې یې په زړه دي

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلستوهني ماران روزي ملتوبنوته په کور کښېني
تود میدان شي جوړولی ، ډېر پیاوړی مداري دی
سرې ریتارې کړي وړپورې ، کډ وي يې په میدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دا يې راز استعماري دی

* * *

کور، کالي ، ډوډۍ شعار دی ، وږي خلک پرې دوکه کړی
خولې يې ډکې له اوبو شي ، چې ورګډ يې په اوبو شي
چې لاهوشي دې سره سیندته، هرهرڅه ورځني یوسي
دغه وخت چې په ځان پوه شي، په توبو شي ، په توبو شي

* * *

نن راغلې هدا ورځ ده ، په وطن مو افغانانو
په میدان د سیاست کې خوشې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناڅي ، کله خملي ، کله پاڅي
خوروي په ملک کښې زهر ، ډېر بې رحمه دښمنان دي

* * *

بدل کړي يې خپل رنګ دی ، هر یو کار يې د نیرنګ دی
را روان په نوي لار دی دا د عصر استعمار دی

←- - - -

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګونو غلط نشي، نیرنګونو رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بیا دې وار دی - بیا دی وار دی

* * *

د تاریخ عنبرتلیه زویه، بیا پر کار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یونسي، د سمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي، ستا په مټو به ختمیږي
استعمار ته په سرو رګو، خوبې سره ګوزارونه

* * *

باوري یم! باوري یم! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي، روان شوي پتنګان د آزادۍ دي
افغان کړی بیا قیام دی، نن یې بیا تړلی لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادۍ دي

* * *

بیا ډک شوي سنګرونه، بیا په غرونو کې مورچې دي
بیا جګړه ده په تورو، په چړو او په لښتو
بیا د توپ او رد ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لرونو، په ډبرو، په سوکونو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا راسي خبروېږ د ملت د قربانیـــــو
د افغان دمېړنوالي ، شهامت او د برېـــــو
په ټوپک نیسي توپونه ، په دلګي نیسي غونډونه
په تش لاس به تانك ورخېژي روسان نیسي ترمېږو

* * *

بیا سره کړېږي ده زمکه ، د دې وخت سره استعمارته
د « ګوره » په سرنوشت یې اړولي « سره روسان »، دي
بیا د سرپور تر کولو که خدای کاندي بېرته نه دي
په کاري ګوزار بې ویشتي د لستوني سره ماران دي

* * *

له سرونونه تېرېږي ، په خوښیو، خوشالیـــو
له وطنه نه تیرېږي ، په لوېشت - لوېشت بې ږدي سرونه
چې سمسوره شي ، چې شين شي ، چې آباد شي ، چې زرغون شي
سپېروي پرې د سرو وینو ، خوږي سره سیلابونه

* * *

باوري یم ، باوري یم ، غلامي به ختمېږي و ده
را نژدې اتل ملته ! اوس شیبې د خپلواکۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو ورځو به څو شپو کې، نتيجې به راوتــــلو
دغازي د ميړنوالي، د شهيد د قربانۍ دي

۱۳۵۸/۴/۲۵

وردګ، آبدره

ستالين او امين

د هر ظالم خونخوار وينبنتيا ده چې "ستالين" دی
خوسل ځله اوس اوښتی تر ې «امين» دی
خلک وژني، کلي سيځي او ښار وران کړې
د ملت په کورکې جوړ ملي نـــاورين دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

يو بيت

زما د ژوندانه بې ثباته تلـون کـې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ ساز قرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
درخاک وخون چو مرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بودن بود گناه

تلاش علم وفضل

جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !

زندان بس بزرگ !

اینجا زمان نما

آهسته میگردد

آهسته ـ آهسته !

اینجا ثانیه گرد

اینجا دقیقه گرد

اینجا ساعت نما

یک از دیگر آهسته میگردد .

به پیش نمیرود

گویا که در ینجا توقفگاه زمان است !

کابل ، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګ تدبیر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس خوشحالي
چې کور په کور مې د ملت په کورګښې ویر پروت دی

روښن فکران، رښتین فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مړستون، څوک په زندان، څوک په بوډیر پروت دی

ملت ویرجن، چاپیر ویرجن، زمکه آسمان ویرجن دي
زما په شعر د ویرجن محیط تاثیر پروت دی

د وطن زویه! په تا وخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبیر پروت دی

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړيدلی؟ افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انسان
چې د زمکې پر مخ وو څه شی ودان
په ټانکونو، په بمونو يې هوار کړل
ښه يې وغوړاوه ګران افغانستان
د ګورو په ځای يې وويشل ګوروونه
خوې ښختي او بې ننبي، بې نښان
د کالو په ځای يې خلاص کړو له کفنه
نې راپرېښوده لمنه، نه ګريوان
د ډوډۍ په ځای يې وينې را خوراک کړې
کړل ماره زموږ په غوښو يې لېوان
کړل يې لوږتي - لوږتي کلي، لوږ کوروونه
په لوږتمارېسې خواره شول لوږتماران
کور، کالي، ډوډۍ يې واخيستل له خلکو
په وژنه يې هم اړ نه شول خلقيان

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوك د باندې ، څوك په بند کې ترتيغ تېرشول
شول خواره واره ، خوار ه - خواره يــاران
چې تودې به پرې زمونږ مشـاعرې وې
بېل شـول هغه شـاعران او اديـبا ن
نه يې لورې ، نـه لـودن ، نه يې درك شـتـه
شول بې پتې دوطن د پټ زلميـا ن
دوطن دښمنو کـړل د ځمـکې زېږې
دوطن په مينه مست خيـالي ځوانا ن
تو يې شوې دومره وينې په وطن کـښې
نه يې اوښکې شي وڅلي ، نـه بـاران
دبرچې اود نېزې پـه څوکه باندې
خاينانو غونښتل ځان کړې امينـا ن
دبرچو اود نېزو تر څوکو لانــدې
ددوې زړه ؤ صـادقان کړي خـاينان
خبرنه ووچې وخت نشي غولـولـی
چې خاين او امين ښيي دی زمـا ن
روسيه شول هم ملت ته هم تـا ريخ ته
په روسيه باندې يې وپلوره ايمــان

د دوی زړه ؤ چې افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان
خبر نه وو چې زمري په زنځیر نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان
دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندی وي یو افغان
چا چې کړې ده سودا د ملک پلورنې
دي منلي یې په ګور شاه شجاعان
چې سپک ګوري د وطن د مورلن ته
سپک په ژوند وي هم په مرګ دا حرامیان
د تره کي عوندې مړي د لس له لورې
شي ناولي روح یې باد سره روان
دامین عوندې د سپي په شان مردار شي
د پلیت مړي یې قبر وي ویران
چې اسلاف یې اول سپک او پسې ورک شول
دي اخلاف یې هم په دې لاره روان
دا وطن د ښکېلاګرو هدیره ده
ژوندي راشي، مړه هم نه شي ایستی ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان ملت وطن افغانستان دی
دلته ژوند کړي شي ریښتیني افغانان
چې راغلي بېرته نه دي ژوندي تللي
د هر قوي استعمارګر ددې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښته روغ دی
دی تل ژوندی غلامۍ نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي، آزاد به اوسي
آزادي یې ده لیکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُردانې

د ماشوم په لاس مې ورکړې دُردانې
څکه داسې شوې دانې - دانې دانې
چې له شونډو نه یې هیڅ شړلای نشو
نن په ما باندې رشید کړې زمانې

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

بیت نیکه علیه الرحمه یو مناجات ویلی ؤ :

دا وګړي د هرکړي خدایه !

لوی خدایه ! لویه خدایه !

څو کله چې په داؤد خان کښې زموږ هیواد وال د بېکارۍ له لاسه ایران او عربستان ته په مزدورۍ پسې ولاړل ، په عربستان کښې به څوروول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ایران کښې به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به یې نور زجرونه ګالل نو زه دې حالت وځورولم او د بیت نیکه د مناجات خواب مې په دې ډول ووایه :

[١]

دا وګړي د هر شول خدایه !

لویه خدایه ! لویه خدایه !

د خوراك او څښاك په غم کې خواره شوي په عالم کې

له عربو تر ایرانه لاله هاند او سرګردانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې په لمبه بنوري   دي بې ستوري او بې سيوري
لېږد بدلي له خپل ځـايه !
لويه خدايه ! لويه خدايه !

د دوی مېنې کوي کېـنې   د کوي د نور و ښـتې
بشري قوت يې دروهي   هوموره سوهي چې بې شرمي
د پرد و له خوا ځوربږي   د مېنت په ځای مړکېږي
ژوند يې غم د ى سرتر پايه
لويه خدايه ! لويه خدايه !

د اولس وينه وچيږي   د څو تنو جام ډکيږي
د کېږدۍ زامن هېرشوي   د بنګلو ښستن د برشوي
هغوی ورځ په ورځ خواربږي   او د وی سات په سات مړيږي
لوی واېتی شو راښمايه !
لويه خدايه ! لويه خدايه !

تو له دې نه دي هم تېرشي؟   د دې ورېو شمېر دې ډېرشي؟
ورېي ترې دې زياتېږي؟   بيا له لوږې دې مره کېږي؟
داسې ژوند سه دی که مړينه؟   چې مړ ژواندې ژوند کوينه؟
د تاخه ده سېکې رايه !
لويه خدايه ! لويه خدايه !   کابل ۱۳۵٦/۲/۲۷

خو کله چې د غوایه تر غوبل وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا را نازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونغړله د خپل تیر مناجات په ځواب کښې مې دا لاندې مناجات ووایه :

[۲]

دا وکړې ورک شول خــــدایـــــه!
لویه خدایه ! لـــویـــه خدایه!

سور وحشت پرې را نازل شو — یو د بل د سر قاتـــل شـــو
د سرو وینـــو سیند روان دی — اوردی، وینې دي، افغان دی
هیواد ټول په وینو سور دی — وحشیانه قتل او چور دی
وطن وران شو درد نمـــایــــه!
لویـــه خــدایـــه! لویـــه خدایه!

لوټماران ورنه راغـــلي — مال او سر ته یې دي غـــلي
کور په کور باندې ویرخور دی — د چا پلار مړ د چا ورور دی
هر لور وینې - وینې - وینې — کله شوې دي ترې میـــنې
هر خوا ږکه له وای ـــــ وایـــــه
لویه خــدایـــه - لویه خدایه

څوک شهید کړل الوتـــکو — څوک یې مړه کړل په ټوپکو
په چا پرېوتل بمونـــــه — پرې یې بل کـــړه سره اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک شول د کولیو　　د وحشت د سرو ښ لیـــو
د چاګور وران شو له ځـــایه
لویه خـدایه ! لویه خدایه!

څوک ژوندي په ځمکه خښ شول　　څوک د ځان په وژله خوښ شول
د چا قطع شول ســـرونه　　د چا غوښې پښې او لاســونه
څوک تکه تکه کړل خـاوروالاندې　　څوک راوویل د باڼـــدې
توول په ویر شول سرتر پـا یـــه
لویه خـدایه ! لـویه خدایه!

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې　　د وطن هستۍ ایرې شـــوې
سره کموټ واره تبـا کړل　　عالمونه یې فنا کـــړل
څوک ژوندي ولاړل څوک مړ شول　　افغانان خواره واره شـــول
له مـاره نه ترګـــدایـــه
لویـــه خـدایه ! لـویه خـدایه!

دا وګړي وو ډېر شـــوي　　هرې خواته خواره شوي
په خپل ډک کورکښې وو وږي　　د اوبو په غاړه تــږي
دمرښت په بدل مـــړه شول　　په غمو ناندې مـاړه شـول
د تا داوه پکښې رایـــــــه؟
لویه خـدایه ! لـویه خدایه!

۱۳۶۱/۸/۱۸
پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیاکې مې عیشونه زیات شول
هومره مې درک زیات شو چې خومره مې دردونه زیات شول

د بېلتون اور مې دزړه خامه حونه ښه پخه کړه
مینه مې هېڅکه تسوه چې خومره پرې اورونه زیات شول

د پېرواغزیو مې په بڼ کې سر راپورته کړلو
اغزي که پېر شول ورسره زما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتې مات در واخله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټې پرېکړې لاره یې را وښودله
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به دزړه کارونه نه بندم د سبا په غاړه
زما درانه - درانه غمونه له پرونه زیات شول

د ناکامۍ خپې و لار د کامیابۍ پرانسته
د نامیندیو په سبب مې امیدونه زیات شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

له سرنه تېرولیونود صف سر لاړی شومه
چې په شلېدلي ګریوانه کې مې درزونه زیات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

پښور

عقد

قران چې وويني قرآن نه ويني
چې پیمانه وي بیا پیمان نه ويني
عقیدې نه لري عُقدې یې ډېرې
ځکه د عقد ساتلو ځان نه ويني

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه یې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې یې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کامیابېږئ به هله غیورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د څرخي پله په لوی زندان کښې!
زما وطن تر دې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوري په وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادۍ د بل څراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غونډې تېښتې ناست دی د دښمن په لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د میړنو غور ځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیم ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د څرخي پله په لوي زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطن تردې زندانه تنګ دی
خو په هر کوټ کښې روان ؛
دآزادۍ جنګ دی
په دښمن ځمکه تنګه شوې آزادي به راځي
په تودو وينو يې چې کيږي
او به خور هره خوا
په ګران وطن کښې سرخرويي او آبادي به راځي !
۱۳۵۸/۱۲/۲۸
کابل ، د څرخي پله زندان

جوړه

برېژنف سولې (!) ته جنګ کړې دې بې ننګه
خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه
اوس اميد دی چې بيا ''سوله'' (!) ترې پيدا شي
''اندیرا'' له ''اندریې پف'' سره جوړه شوه
۱۳٦۱/۸/۱۲
پښتونور

سیلاني

نیسه! لاس طبیبه زخم مې ناسور شو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شو

غاټول شین وُ چې راشین شو په بېدیا کښې
خو چې ولې خندل زما په وینو سور شو

بې له داره چې تر داره ورروان یم
اوس شوې پوه چې سکښې ورور مې منصور شو

تل چې ګرځم سر وهلی، بر وهلی
د علم له لاسه ملک راته تنور شو

د هېواد د لوړو غرونو سیلاني دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور: ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه دا سې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ د وانکورونه

۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور

(د هېرلنډ بحر شعر)

وطن کور دی وطن گور دی
وطن پلار دی وطن مور دی
دده نوم د ژوند انځور دی
دده یاد د زړه ټکور دی
دده عشق د ایمان زور دی
په بېلتون کښې یې سور اور دی
بل وطن کښې ژوند پېغور دی
چې وطن نه وي ورک لور دی
په وطن پسې مې شور دی
استقلال یې
په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا په ليکه :

د سپېده وخت

شپه او ورځ د ژوند لړلي مې په غم دي
جور غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خو يې نشته، غم را درومي
خوشي وايم، سبا دي وبله ضم دي

نر پورې هېر مې دغه چارې د آسمان دي
او که ترېښې مې د لوح او د قلم دي

نور و نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د انغان دود د آسمان ته رسي
سرې لمبې وربانده بلې د ستم دي

دوطن سکون، آرام يې د ى مات کړي
په هر لوري د بمو نو زير و بم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر ديار کښې
د افغان ملت وگړي په ماتم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وینو ارزاني په وطن وینم
د زړه وینې مې مدام د سترګو نم دي
میرویسي فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردی منګولې خښې مې په چم دي
ها کشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبویه پسکې خورې د تاڼک وبم دي
د سپېدو له سینه خطر داسې ښکارې
چې رابرې نښانې د صبحدم دي
دې واړه قبر کښې لوی عالم وید ه دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دي

حمل/۱۳٦۴

بریژنف

یا زوی مری*، یا پښې مات**، یا چانماری***شول
چې کاربه کتلي چا افغانستان نه
بریژنف چې په دې خاوره تېری وکړ
شو زړه چاود ارمان یې یووړ ګورستان نه

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

* لکه چنګیز، ** لکه لنګړ تیمور، *** لکه سکندر، مکناټن او کیوناري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویښ

ویښ په هره خوا کښې ویښ - ویښ
په ویښو تکې سرې دي مېښ - مېښ
بشر دي تږی د بشر ویښو ته
څښې لي په مېښ - مېښ، پېښ - پېښ

***

په خولو بشر وايي: بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله، ورورو، برابري وايي
خو په میدان د جنګ شرر غواړي

***

بشر د بشمنه به څوک خبر کړي موي؟
بشر دوستان چې سرې لښې بلوي
کله کامبوج، کله ویټنام پرې سیځي
یو یمني بل یمني قتلوي

(نیمګړی)

کابل / ۱۳۵۷/۱۲/۸

انجام

(د ترہ کي په مړينه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام يې احترام د احترام دی

پاکه غېږه يې هم پاکه هم سپېڅلې
د هر چا تر حق يې لوړ د حق مقام دی

په اغزو کښې يې هم ګل غوندې ښکلا ده
په خزان کښې يې هم عيش مستدام دی

د رښتيني زوی له پاره يې پر پښو کښې
هم خوښي ده، هم هوس دی، هم آرام دی

سر پرې بږدي د نورو پښه به پرې پرې نه ږدي
د مرګ لوري ته يې هر د تېري ګام دی

چې ناموس حيا يې ساتي هغه زويه
ګرامي دی، په کابل، کړ په باګرام دی

(خو) چې پلو تر يې په سپکه سترګه ګوري
تر بنګي نه سپک دانمک حرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ يې تور به شي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی
چې آبرو او حیثیت يې په بل پلوري
چې د مور په غیرت کښې پروت د بل غلام دی
رسوا کیږي، بدنامیږي، منفوریږي
انتقام يې انتقام د انتقام دی
لعنتونه له هر لوري پرې وریږي
چا چې کړی يې د زویو قتل عام دی
د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت منزل يې لنډ، آس يې ناکام دی
تره کی غوندې نړ کیږي په ګولو کښې
ترکولی يې چې چا په بم و بام دی
په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې يې مورته نظر کړی هسې خام دی
مړ يې سپک وي، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت، دا يې آغاز، دا يې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پیښور، بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورپورې شو

بهاره مه راځه ګلونو باندې اورپورې شو
چې پرې راتلې په هغو غرونو باندې اورپورې شو
چې تا به ښکلې کړل په ګلو، مونږ بې سیل کاوه
په هغو ښتو او کښتونو باندې اورپورې شو
د ګل درنګ د رنګو وینه سرې سیلۍ کړه وچه
هم بې په بوی، هم په رنګونو باندې اورپورې شو
د زېړو ګلو پرځای سرې لمبې تاوېږي پکښې
د پسرلي په چمنونو باندې اورپورې شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوځونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اورپورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هر یو ځنیل ځای وسوځېدل
په رامبیلونو، چامبیلونو باندې اورپورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې ځانګې لوخړې شولې
په میخکونو، ریحانونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هم یې بوی، هم یې ښکلا وه، هم میلې پرې کېدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اور پورې شو

د هیڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دی
هم پر فرشي، هم په فرشونو باندې اور پورې شو

چې ګل یې پښې ښکل کړې او دې به تر وربله یووړ
د هغو حورو په پړونو باندې اور پورې شو

چې یې هتو میلې پکې وو د پسرلي ګلونه
په هغو تورو وربلو باندې اور پورې شو

نه لاله زار دی پاتې شوی نه خارزار پاتې دی
هم په ګلو، هم په خارونو باندې اور پورې شو

د اګران او خوږ جنت نظیر وطن لمبه لمبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اور پورې شو

د اور حلقو کښې دې راګیر د وطن سیمې مو
چې یې په کلیو، په کورونو باندې اور پورې شو

چې دوی ته کور ؤ او دښمن ته پوخ سنګر ؤ د دوی
هغو کلاؤ او برجونو باندې اور پورې شو

د ننګرهار د ګلوهار پروت د شهید په قبر
په شنو سمسورو کونډونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الیشنګ ، د الینګار سیند وته سره ښکاریږي
چې د لغمان په شنو فصلونو باندې اوږي شو

د جګدلک د وینو ډک یا قوت لنبه - لنبه شول
د ماهیپر په کږ لیچونو باندې اورپورې شو

په شیوه کیو را ښوه شوې د ډښمن لښکرې
د کمریو پر کمرونو باندې اورپورې شو

باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لره
فرغه یې فروغ کړه په بندونو باندې اورپورې شو

بالاحصار او رکښې ایسار کابل توته - توته شو
ښکلی پغمان په محلونو باندې اورپورې شو

په استالف کښې لېږې - لېږې ګولۍ و اوریدې
د شمالي په شنو تاکونو باندې اورپورې شو

شکردره اوګلدره داوردره غوندې شوه
هم یې په غرو ، هم په رغونو باندې اورپورې شو

پروان په زړه باندې پرېمانه ګولۍ وخوړلې
دګلبهار په بهارونو باندې اورپورې شو

غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمرګونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل سرخ دنند ارو لاړې اوس شاړې شولې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اور پورې شو

په شهرستان او مالستان کښې ښار او مال تالاشول
بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اور پورې شو

میدان ، میدان دخونین جنګ شو، په سرو وینو رنګ شو
تنګي، خوات په ښنو باغونو باندې اور پورې شو

لوګر، ګردېز په اورکښې پټ شول د اورین بموتو
زرمل اورګوښې اورګونونو باندې اور پورې شو

د آسمان څکو نښترونو ځای سکرو نیولی
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اور پورې شو

د تاریخي غزنې له زړه نه دوړې پورته شولې
په حصارونو، زیارتونو باندې اور پورې شو

په قره باغ ، شلګر، مقر بمونه و اورېدل
د ښنه زابل په بادامونو باندې اور پورې شو

د کندهار تاکونه لاندې کړل خونې ټانکونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اور پورې شو

په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسېدې
د زاړه بُست په تاریخونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختې وږمې راغلې
د دلارام په آراموتو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونکانې خاوره و لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غوروتو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
داستقرار په شینډنډ وتو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قواوې وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پښتو لاخولې په نارې سپېرلې نروې
ترشول مات وړاندې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن ملنه پرېښښوده
د جوزجانې په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغولوړو برغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د مېړانې یادګارونه وسول
سنګلې تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چار دره کښې ماشومان لکه دورو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د واخان د ېکړې ولې یې د روس پښو کښې کښېنوُ
د بدخشان په سرو لالونو باندې اوربورې شو

***

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضورته
په هغو پاکو محرابونو باندې اوربورې شو
کور ونه وران، اوروونه مړه، تنغري ساړه ـ ساړه شول
د روس له لاسه په اوروونو باندې اوربورې شو
دېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ایرې شوې
کورونه څه چې په قبرونو باندې اوربورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره اوروېشل
په زیارتونو مزارونو باندې اوربورې شو
چې فرش د ګلو به د نوړې کېږدې د غم تر څوروُ
په هغو دښتو دامانونو باندې اوربورې شو
هم د کېږدې او هم د زړونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مینې په تارونو باندې اوربورې شو
د سرو او بنا نو کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږدیو، پېشولونو باندې اوربورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمې اوس نشته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
په ایلبندونو، څړځایونو باندې اورپورې شو
چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شېلو، هغو ناوونو باندې اورپورې شو
چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سیلونه به وو
په اختونو، په جشنونو باندې اورپورې شو
د ژوند لمحه - لمحه په سره وحشت لنبه - لنبه شوه
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اورپورې شو
چې انتظار به د پردیس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کندوونو باندې اورپورې شو
لیلا به وینې ټولول، لالی به لوڅنګه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اورپورې شو
د خزانو یاغي سوې نه دي ایرې - ایرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اورپورې شو

* * *

سهار غوبل د غوایه وشو، روس ما بنام ته راغی
په سهارونو، ما بنامونو باندې اورپورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په مونږ قيامت راوستو
خونه په هسک ، نر په برجونو باندې اور پورې شو
په شپه بندېزه په ورځ تړوند په بندېز کښې بند شو
د آزادۍ په ساعتونو باندې اور پورې شو
چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شو
تنکي ځوانان او ماشومان په اور کښې وسوځېدل
په نا سپړلو ارمانونو باندې اور پورې شو
دا او ښکې وينې سره ګډې دي خوناب جوړ وي
که په تنکيو کبابونو باندې اور پورې شو
چې به رپاند وو د غيرت او د عزت په شمال
اوس په شملو او پلوونو باندې اور پورې شو
چې يو يې سر قلم او بل به يې نظر قلم کړ
په هغو تورو، قلمونو باندې اور پورې شو
د پړون هغې مودنن په اور کښې وسوځېدې
د بره تلک په تکلونو باندې اور پورې شو
انسان يې ناورين د آسمان فضاله دوړه که
د مظلومانو په آهونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه به څنګه روسیاهي کړي اوس له خلکو پته
چې دافغان په افغانونو باندې اورپورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خو مزه یې وکړه
چې هر - هر ځای یې په ټینکونو باندې اورپورې شو

د هر خوږ من افغان په زړه کښې خوښي ودویږه
چې د دښمن په واحدونو باندې اورپورې شو

د هرې بورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې د لیـنن په سرو بچونو باندې اورپورې شو

شوبلې یې ورانې عصري زور یې ټول اوبه-اوبه شو
په زغرورو جهازونو باندې اورپورې شـو

دګران وطن په هره برخه کښې په شور- شوځله
په قطارونو قطارونو باندې اورپورې شو

په ډېرو سیمو کښې د روس قوي - قوي پوځونه
صفاً صفا شول، په صفونو باندې اورپورې شو

ایمان ترګوره چې تو یک په ټانک کښې لاره کوي
په پولادینو مقتلونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کم نظر يې چې کتلي وو غيور افغان تــه
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اور پورې شو
چې د جنګ اور ته له روسيې نه پکې تېل را درومي
په هر - هر ځای په دې ټينکونو باندې اور پورې شو
چې يې د سولې د کوترې کوڅې وســـوځـول
اليکوپترو په ځرخونو باندې اور پورې شـــو
هغه سالنګ کښې چې يې جوړ کړ د تېرې له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو
دارالامان دښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس پر ميخ ښينو باندې اور پورې شو
چې د اوربل په قومانده يې راډيو ستېښ کــړله
د سره ترهکي په هډوکو باندې اور پورې شـــو
چې استخمار کړ روس، خپل بار يې پرې ترځای يووړ
د خره امين په خرو مغزونو باندې اور پورې شو
دوی که نسکور زموږ سرلوړ د آزادی بيرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شـــو
انسان دوستي مې يې اوس تول جهان ته وښـودلــه
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما کوریې کړا یره مسکو هم ولړزیده
په کرملین کښې په تختونو باندې اوریوري شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی وا اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکو یو باندې اور پوري شو
چې هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اور پورې شو
د کمونیزم شرارت د نیا لنبه - لنبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اور پورې شو
چې دې پیلې یو د بل تر څنګ چمتو ولاړ دي
په ناپېیلو هیوادونو باندې اورپورې شـــو
لوی قدرتونه یو و بل وته په شا تېـــــوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اورپورې شو
په مونږ قیامت دی خو دزړه دوك به موږ وزغمو (؟) له
که په دې لویو قدرتونو باندې اور پورې شـو
چې زور حق بولي د ویتو حق د هغوی دی پکښې
نورپه ملکو ملتونو باندې اورپورې شـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې کېږي نتيجه يې د جنګ او ر کړي لاندې
د ژړيوا په مجلسونو باندې او ر پورې شو
افغان سوځيږي او فرياد کړي د نيا هيڅ نه وايي
چو ړيې په سترګو اوغوږونو باندې او ر پورې شو

***

زلمي اتڼ کوي خوډول ورته د جنګ غږيږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې او ر پورې شو
يتمنې پېغلې دي روانې د سنګر په لورې
چې د غرمې په ګودرونو باندې او ر پورې شو
ډوډۍ پخېږي خو دلو پرځای سنګرته درومي
د مازيګرپه تنورونو باندې او ر پورې شو
پکښې عکسونه د شهيد د پاکو وينو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې او ر پورې شو
رفيعه هغه طراوت اوس پکښې نه ښکاريږي
ستاد هجران سوبو شعرونو باندې او ر پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوز تاکال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځايېږي

وجود مې له خپګانه په وطن کښې نه ځايېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځايېږي

ګلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان باد و نه په ګلشن کښې نه ځايېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت ګ
سرې وينې د ظلمو په سپين کفن کښې نه ځايېږي

رود ونه دي د وينو په هر لوري چې بهيږي
ځوانان دومره قتلیږي چې مدفن کښې نه ځايېږي

ودانې ورانې شوې دي هر لور په وير لړلې
ويرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځايېږي

وطن سوری - سوری دی د روسيو په سر ګوليو
تر دې يې زيات زخمونه په بدن کښې نه ځايېږي

خلقيانو داسې ظلم په وطن کښې کړ بر پا
شرميږي پرې تاريخ نې لري ساری سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پيښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی؛
رادمردان
از همان اول
با زندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تا به آخر
در ردیف بندگیست!

۸/۴/۱۳۵۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما د ژوندانه په بڼ ښاته تلون کښې
زما د فکر رخته بنه شوي زوړ نه شوي تازه شوي

۱۳/۶/۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څو کسه کړي د ځان نوم د ملت ور باندې کېږدي

د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت ور باندې کېږدي

قومونه سره جنګوي ، پلار ، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمۍ نوم د وحدت ور باندې کېږدي

بمونه اوروي په خلکو ظلم چلوي
اور ونه بلوي نوم د خدمت ور باندې کېږدي

آرامه آرامي وي په يو ملک کښې چې دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله ، امنيت ور باندې کېږدي

کوي قتل عامونه د وګړو د ملت
خو نوم په سپين سترګۍ د عدالت ور باندې کېږدي

ترې واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختيار
په خوله نوم د ملت د حاکميت ور باندې کېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان په ګټه چور يې کړي کلتور او اقتصاد
خو نوم د ورور ولۍ او محبت ور باندې کېږدي
غلام کړي بل ملت په زور او لوموکښې يې بشکېل کړي
د خولې په تش ويل نوم حريت ور باندې کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډيکتاتوري
خو نوم او لسواکي، ملي قدرت ور باندې کېږدي
که د اوي سوسياليزم ترقي او امــــنيت
هرڅوک به لوی پښتو نه د لعنت ور باندې کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردګ، آبدره

د مسافر جنازه

له سوې سرې دښتې، له خالو له زړه وخيمو نه
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنـــــازه
له هيلو ډک زړه د بې پايه دښتې زړه ته ولاړه
د يوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنــازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه ګړۍ

سپېدې

سپېدې دي خوښي زما زېرې د سحر لري
په خره پره کښې تر شا څیره د لمر لري
سپېدې دي خوښي زمـــا

***

تیاره څیري په ځای یې هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي د حق خنجر لـري
سپېدې دي خوښې زمـــا

*/**

د تاندو هیلو غوټۍ خوږېن زړګوټي نه پرېږدي
د سرو ګلونو په خندلو کښې اثر لـــري
سپېدې دي خوښې زمـــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مین په ګل وم خوله زاغ نه والوتم

زما او د لاله د زړه داغونه سره یو وو
زاغ تن ور سره یو چې کړ له داغ نه والوتم

خطر د تن د پوست وکنه حوړ نه وم الوت ته
له باغ نه کله تلمه له د باغ نه والوتم

ارزو مې وه چې بیا - بیا د خپل ځان سولو ته خیرشم
پتنګ عزندې پر سوی له څراغ نه والوتم

لوړ سر مې ټیټ همتو ته هیڅ شان ټیټیدی نه شو
په لوړو عزو نو سر شوم له « بر باغ » نه والوتم

عقاب پر دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کېږدي
لوړ الوت یم له باغ نه کړ له زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل جهان

چې آسمان یې پټ په وریځو
تورې لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستورې ښکارېږي
نه یې "تلې"
نه "نغرې" نښته
او نه یې "کټ د بوړې" پروت دی
نه "پریوونې" یې ځلېږي!

* * *

خو:
د اوړې سوځند لمر یې
د قیامت دورځې لمر دی
ټول مخلوق یې ښکاره دي
د خېمو له ځړه نه لوېږي
او:
د ژمې سوځند باد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلیږي

له هډوکو هم تېرېږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاجر

اولسونه ډېر بنکېل شوي، پرې راغلي بنکېلاکګر دي

لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځایه

خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې مهاجر شوې

مجاهد شوې مهاجره! ستا برې به وي تر پایه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

زما قاتله!

ارته د نیا د اور تبې شوله زما د پاره
له تحمل نه یم وتلی د دنیا د پاره
اوس راښکاره شوه ملیونو ته ککړې په کار دي
ستا د خیالي جنت ددې خیالي بنا د پاره
دا ستا رژیم دی چې ژوندون کړي د انسان پرېږو
زه به ژوندون ځار کړم د انسان د اعتلا د پاره
زما قاتله! اما چې نن د بلې لاسو وژلې
ښکارې ستا لاس یې هم ترلي د سبا د پاره
خبر دی که سر مې ترکټو تر ځمکه لاندې کړلو
د ټپنګار نهې یې میوه ورکړه هرچا د پاره
زه که فنا هم شم بقا مې په فنا کښې وینم
ځکه فنا به وي زما ملي بقا د پاره
د وحشي شپې توره سینه کښې چې بلکه غوندې مې ستي
ماته دی ویاړ چې شم بخري دې رڼا د پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما «هیواد» دی په ختیځ کښې پرې رڼا برابرا شي
تر تولو وړاندې پرې پلوشې ده «سبا» برابرا شي

۱۳۶۰/۸/۲

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سره پسرلی سور را ته ښکاریږي
د لاله داغ یې ناسور راته ښکاریږي
خونړی سیلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکاریږي

کابل / ۲۲ / ۲ / ۱۳۵۸

غلامي

دیوې تورې کودتا په ښه راغـــــــــی
انقـــلاب یې د ظلمو په ویـــز ســـوړ دی
د افغان د میړنی ملت په تـــــــــن یـــې
لګـــولی غلامی زخم ناســــــــــــور دی

۱۳۵۸/۲/۲۲/کابل

د محبوب غېږ

ساقي پاځه پياله راکړه ماله ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هېر کړه سرښندو تر مې سر تېر کړه
بزمې مينه لېونۍ کړه بزمې مينه سپېلنۍ کړه
چې زه ور ودانګم دار ته چې ځان واچوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وينه پرې تر لاسه کړمه مينه
چې منصور د خپل دلدار شم يار ته ور د دار په لار شم
چې سر لوړی شم مجنون ته مؤمن خان غونډې پښتون ته
چې رښتينی يو عاشق شم چې په مينه کښې صادق شم
چې د مينې مينتوب کښې چې د مينې لېونتوب کښې؛

تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غېږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي ورېږي - ورېږي اشنا تړې ستړې جوړوي
څکه هره ورځ راته خبرې جوړوي
دا د ګرېوانه صدف مې څکه خوله سپړلې دی
عشق زما له او ښکو ملغـــارې جوړوي
ښکارېږي چې د سرو برو سانو قبر به جوړېږي پرې
بیا غازیان مصروف ښکاري سنګرې جوړوي
ګوره په ټوپک راګوزار ېږي ایمان وګـــوره
روس که الوتکې نغزورې جوړوي
پوه ندې چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ کنده ده
بیا هم لا نادان ګوره لښکرې جـــوړوي
داد شرق او غرب ښکیلاک مجرم داسمانانو دی
تښتي نور آســمان په لوړ وزرې جوړوي
څو به په تناد پسې ځي راشه له شاعر کــره
ګوره له الفاظو نه شکرې جـــوړوي

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

پیښــور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم دیوپلیم کلنې زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او وير د ډېرو ترخو لحظو په وخت کښې ملګرې راسره کړې وه او زه مې هم په تن کښې وې، دا پاړکی همدې جامو ته ویل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندويي کوئ!

تاسو د لوی ملي ماتم ښکارندويي کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

ای دغم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل دځرخي پله زندان

وطن پلوري

د وطن دخرڅوونکو مرګ روا دی!
که پلورلې یې په "روبل" که په "ډالر" دی
د افغان په پاک وطن کښې یې ځای نشته
که د سره دی، که د تور ښکېلاک لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګرځانه نه شوم
خو ږه جانانه ستا په عشق کښې بې ایمانه نه شوم
تکل مې وکړ د منزل په لور د سر په بیه
ستومانه ډیر شوم، خو ښې داده چې پښیمانه نشوم

پېښور: ۱/۶/۱۳۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

راز

که د خولې شي کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لا لیه د رازونو لارې مه بندوه!
نن د وختونو مجبوری که دیوالونه جوړ کړل
د مستقبل د امیدونو لارې مه بندوه!
که ما او تا ته شولې شاهې خبري شاړې دې وي
خودې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!
زما د زړه درمل په تا د تا په ما کېدای شي
خوښي دې ستا وي د دردونو لارې مه بندوه!
پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ما تېرې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!
که د وروری د شعور سترګې دې په روبلو بندې
د لاشعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ سرونه

ورك شوئ ، بې كوره شوئ ، بې كوره هم شوئ !
د لوى سفاك ، جاني خونړيز د لاسه !
په پاكو وينو موخړوب شو وطن
د شلم قرن د چنګېز د لاسه !
كلي ، ښارونه مو د اور لمبه شول
د نوى عصر د انګرېز د لاسه !

* * *

اى د وطن خورو ورو زامنو !

څوك په شپلو څوك په د ښتو نو مړه شوئ !
د چا په سر د ا نګړ يز تانكونه تېر شول
څوك په برچو څوك په بمونو مړه شوئ !
د چا سينه د ماشينګن موخه شوه
څوك په درنو - درنو توپونو مړه شوئ !
څوك په زندان كښې قصابې شوئ وروڼو
په كوټكونو ، په برقونو مړه شوئ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د اعدام په تخته وختلې

په ستمونو په ظلمونو مړه شوې!

د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید

په تکلیفونو، عذابونو مړه شوې!

څوک یې ژوندي په ټراکټور رخښ کړې

د ظالمانو په لاسونو مړه شوې!

سرونه ور مو کړل خو تیټ مو نه کړل

د خبیثانو، رذیلانو پښو ته!

د دې وطن د دښمنانو پښو ته!

۱۳۵۸/۱۰/۸

ورداني، آبدره

یو تصویر

دوران کوډ په ورکښې ناسته ده حیرانه

"خواره" "شته" او "کوډ" یې ټول له منځه تللي

د "وړیه" "کالي" او "کوډ" دعوه دارانو

په روسي بمونو دي ورته سیځلي

۱۳۵۸/۶/۲۱

د مور غېږ

ماښام چې له مور بېل شي د هر چا ښېرې خوري

بې واره وار په وار له هرې خوا ښېرې خوري

ښاپېرۍ وي ورته حوره، چې په هر لوري يې مخ شي

كه خپل وي كه پردي ترې په بيا - بيا ښېرې خوري

ګلونه د دنيا ورته تېره - تېره اغزي شي

د ګل په شان مخ يې د دنيا ښېرې خوري

د مور په ودان كور به يې چې ټول عمر راټول وو

ددې ټولې له لاسه د جفا ښېرې خوري

سپين لمر وي، سپين سباوي خوشاپېرۍ يې پرې توركي

"سبا" ترې وتې هيله يې "بېګا" ښېرې خوري

خو مور وتې ته هغه د مور د غېږې آرزو نه مري

تېرېږي به دا وخت كه نن سبا ښېرې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

بریالی پاشون

هر افغان ؤ پخپل کور خوښ او مسعود
خپل یې شته ، خپل یې تاوان ؤ خپل یې سود
د عادي ژوندون ښتن و و پخپل کور کښې
نزول هم نه ؤ کړ نه یې ؤ صعود
بل واکي نه وه ، خپلواک یې خپل وطن ؤ
واکداران یې که هر څو و و ننا محمود
د خپل خدای په عبادت یې ملا کږه وه
د بل چا پېښو یې نه وړ په وجود
افتخار او سرلوړي یې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن و و ټول خوشنود
په خندو نو بریدل او پرېخ تلل به
کړ کوله به یې هڅه د بهبود
خو څو کسه نا خلف پکښې پیدا شول
کړل یې رنګ د عقیدې پا خه حدود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره یې پرېښووه
روس مردود ، لېکن مردود دوی مردود
د شوکت او اقتدار لیونه مېنې
کړل د نورو په کړېو کښې محدود
خونړي غوبل یې جوړ کړ په وطن کښې
وریځ یې نوره کړه په شپه کښې په داؤد
د راډیو څخه یې ونیوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فرود
د وحشت دوره یې پیل په هیواد کړه
ټول احرار یې په زندان کښې کړل مسدود
ډېر یې مړه کړل په کورو ، په زندانو کښې
کړل یې وضع په ژوندو باندې قیود
د روسي ارباب له حکم سره سم یې
د وطن په هره خوا باد کړل سبا رود
ویل یې نور د چا معبود عبادت پرېږدئ
روس زموږ په دی باداري زموږ معبود
خو مؤمن ملت دا ټوله شی زعملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خوا ملحد خلقیان د روس بچیان وو
د وحشت یې نه ثغور وو ، نه حدود
الوتکې وې ، بمونه وو ، ټانکونه
هره خوا دکه په اور وه او په دود
کلي وران ، کورونه وران ، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسانو یې زاوېستل وطن ته
خوږي کې یې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت یې دلته وکړ
چې نه کړی و فرعون ، نه نمرود
د چنګېز او هلاکو تاریخ یې سپین کړ
کړل تاریخ تورې بري ، هټلر ، یهود
نه په ښځو ، په سپین ږیرو باندې بند شول
نه یې پرېښودل ځوانان ، نه نو مولود
قتل عام یې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابۍ یې کړې تر حد ځنې افزود
هغه بلخ چې د جمشید د جام جمال و
رسېدلې پرې ښېرغونه زرانـدود

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن وُ
رسېدل یې هر طرف ته د فیض عمود
کندهار چې پایتخت د احمد شاه وُ
وُرونلی یې میرویس او محمود
ها غزنین چې د ښارونو د سر تاج وُ
وُ پلار زمینی د محمود او د مسعود
تود یې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوند نښې او آثار یې کړل نابود
خو بل خوا ته افغانان مسلمانان وو
نې الحاد شو لو منلی نه قیود
وُ سرلوړي ژوند یې کړی په تاریخ کښې
هر دښمن یې وشړلی په سجود
هیڅ تېری یې په وطن نه وُ زغملی
نې لوړ سر هیڅ نه وو ته وُ فرود
په تش لاس یې بریالی پاڅون شروکړ
په قیام یې کړلو مات خمود، جمود
په وحشي دښمن یې وکړل گوزارونه
دین یې حفظ کړ په قیمت د خپل وجود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر داسې مې زنیو سلامونه
تعظیمونه، تکریمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسیر

چې وي ذهن يې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې يې پښځه منه زنځير دی
چې لاسونه يې آزاد نکر غلام وي
حقیقت کښې دا اسير رښتيا اسير دی

۱۳٦٦/۱۲/۲۷

پلی نوم

کمونیزم د وحشت او زور مسلک دی
هر یو لوز، هر یو قول يې موهوم دی
مصلحت دی د انسان د قتلولو
خو چې نوم يې پلینوم دی پلی نوم دی

۱۳٦۳/۹/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غوټۍ

شو بسرلی په هره خوا توکیږي سره ګلونه
پرسیمه، غر، دښت او دیوار بروي خواره ګلونه
په پاڼه-پاڼه کېږي تصویر د شهیدانو ښکاري
چې د وطن په درد بدلي غیر دي څه ګلونه
د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
تري لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه
ستا عظیم قبر ته شهیده یوه ډالۍ ده کنه
د جنت ګلو ته فاني ګلونه نه ښکلــونه
چې د غمونو لوېي - لوېي غوټۍ وسپړېږي
خاوند کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلونه

۱۳۶۱/۱۲/۱۴

د اټک سیل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې دښتې
د نازولو امامانو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدې هغه ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دوږخو
دي ستا سینه کښې د استانو نه د ښار دوړخو
ته په میدان کښې یې د داسې لوی ایمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! شاهده
ستا په سینه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړ
د استبداد په مقابل کښې یې علم پورته کړ
عقیدې ټینګې وې د عقیدې ارادې ونکړې
توره یې ښکل کړه خو باطل ته یې سجدې ونه کړې

* * *

د کربلا دښتې! ستا یاد دې هغه نوي سرونه

له تنه بېل خوشال خوبان نر شول خوږ سرونه

ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دی

چې پر نړۍ کښې تر ابده جاویدان پاتې دی

د بشریت تاریخ پرې ویاړي افتخار پرې کوي

د حق د لارې فدایان کوره تکرار پرې کوي

د تا سرخرویه لاره پالي د خپل سر په وینه

د حق دوښې کړې په مینه، او به خور پرونه

* * *

ګروهمن افغان د حسیني پاڅون په لاره درومي

دا لار به پالي کړ تراوده، کړ تر داره درومي

د کربلا دښتې، په پاکو وینو سرې د ښتې

د نازولو امامانو د اسرې دښتې

تا ته سلام، ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام

چې ستا په غېږ کښې لوېدي ها ازادو ته سلام

١٣٦٦/٧/١٩

د عاشورا ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوېکوي

توپان مې بيا په سروګلونو باندې لوېږي کوي
پرغوږېدلو بهارونو باندې لوېږي کوي
خوږه نادان دی نتيجه يې چې په پام کېږي نه ده
په ارمويېلو شمشيرونو باندې لوېږي کوي
کډوخونه دی د افغان سر دی بې سره نه ځي
سرېږې ځي چې په سرونو باندې لوېږي کوي
د يلدا شپه که وي اوږده هم طرراخېږي پسې
تياره برخو په سحرونو باندې لوېږي کوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د يلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده راته ترکال نه د«يلدا» شپه
اوربېدل برمې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتيا تر ټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو !

نیاو غوښتونکو !

امن خوښو !

سوله دوستو !

نړیوالو واورئ !

* * *

واورئ پیغام !

د یوه مظلوم

خو میړني

او با ایمانه ملت

ای نړیوالو واورئ !

غوږ شئ !

د مظلومو خپه شوی پیغام

د انسانیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعیت ،
د حقیقت په غوږو
واورئ!
په دقت یې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،
یو تاریخي ملت دی .
چې د پېړیو په پوړیو کښې روان ژوندلري
له ویاړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون!
ده لوږې ، تندې دي ګاللې ،
بې کوره زغلی
خو غلامي ته یې د چا غاړه نده ایښې
دا یې ګناه ده
په همدې ګناه تېرې پرې شوي
د زړه په زور لویو- لویو قوتونو مدام
د استعمار قوي لاسونو مدام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده د سر د ټېټولو ملي ځلي کرې
خو ناکام شوي په مړو پښو ترې تللي

* * *

ای نړیوالو واورئ !
غوږ شئ !
کیسه پاتې واورئ !
ددې ملت د سرلوړۍ کیسه :
زوړ استعمار دلته پخپله راغی
مات چې شو
بیایې د خپلو نوکرانو دلته لته وکړه
هغوی یې راوستل، خو پاتې نه شول
مات کړل ملت
ملي تاریخ ترې د سرو زرو بابونه ورکړل
دا پاڼه واوبنته هدلته ،
بیا بربنډه نه شوه

* * *

سره استعمار کړې سترګې پټې
په دې ټولو پښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وروروولۍ، سولې، آزادۍ، بشردوستۍ

د غولوونکو شعارو ترشا خلک یې

د تیري توره کړه تېره

ددې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړله

لومړی یې دلنه ایجنټان پر روبلو وپېرودل

څو ناخلف یې له ملته بېل کړل

د ښکارې زرك په شان یې ځان ته ښکېل کړل

د کور، کالي، دوړې خوړې غاړې یې ووهلې

بس یو څو وړې پړې غلط شول

خو نور وپوهېدل

د دوی پردې لوڅې یې ولیدلې

خو دوی په ډېره بې شرمۍ

د خپل باداړ په متو

په رڼا ورځ کښې یې بې رحمه داړه واچوله

په همدې ورځ یې په زرګونو افغانان

په وینو ولمبول

په خونړۍ کودتا واك د دوی شو

د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ملت ځواك يې ملګري نه شو

ځکه ملت هر څه منل (خو:) غلام کېدلای نه شو؛

* * *

ای نړیوالو واورئ!

غوږ شئ!

کیسه خلاصه نه ده؛

دوی د ملت د ایل کړو او سنبالو د پاره

روسي ټانکونه،

الوتکې،

ماشینګنې

او بمونه راوړل

په بې رحمۍ یې پر تش لاسو خلکو وچلول

ډېر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان یې ووژل پرې

او ډېرې خونې یې د روس په وسلو ورانې کړلې

غوښتل یې چې د وینو ختګې کړي په سره جنډه کېنې

خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نړیوالو واورئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورئ!

کیسه اوس خوږه شوه؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یو خوا ؤ روس، د روس بچیان، قوي وسلې ورسره

ؤ د ټینکونو غړهار، د ماشینګن ټکهار

د الوتکو غوږهار

او د بمو کړسهار

را خلاص بدل، راوریدل په بې دفاعه ملت

بل خوا ملت ؤ تش لاسونه

بس څه ناڅه ټوپک، کوتک ورسره

خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر شا ولاړه

مقابله وه د لېوه او د کتو په میدان

ټوپک په ټانک کښې لاره وکړه راښکور یې کړه

قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکور یې کړ

شو بلې یرغې لکه ترخې منډې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراک شوې

پاس په آسمان شوې الوتکې ښکاره

د ټوپک ډزو پرې ترسې شو کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه بیګي باښې وغورځېدې
څوچې تر زمکه رسېدې، لمبې یې شوې دودونه
په هره برخه کښې تباه شول داقوي پوځونه
ملت بری وموند په ټولو زغورو قوو
د ایمان نور ؤ
دافغان غیرت ؤ
دا د تاریخ د قهرمان غیرت ؤ،
چې همرېي روس، همرېي ددوی نوکران وپرزول
اوس سروهلی، بروهلی په ځان نه پوهېږي.
باور دی ژر به محوکېږي
سور استعمار به هم د تور سنګلاک دقبر خوا کښې
د مېړنو په ملک کښې دېر په بې خوندډ خښېږي
او ددې آزاد ملت چلواک ژوندون به بیا پیلېږي
نوای رښتینو!
واقعبینو!
نړیوالو واورئ
دغه پیغام
دا د بري پیغام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دواړه خوځېږي ملت د سوبې کیسه
دا د یوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ور سوی !
او ورته وایي چې ملي اراده نه ماتیږي
ملت په ټولو قوتو برېږي !!!

۱۳۵۸/۵/۲

عمر

پنځه دیرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپږ دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن پر سر کېښي نه دی تللي
بې ننګه سر نه وي نه به ولې د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ ، ق د کوچنۍ اختر ورځه (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

د توره کې سرې وخوړې، د «امین» سرې او برکړه
«برژنف» یې کړه زره چاودی «اندروپف» زره یې اوبه کړه
د افغان د ایمان سوک دی، پر «باطل» د «حق» ګوزار دی
چې «مسکو» یې غمخانه کړه، پر «ببرک» یې بل وير وکړه

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دي راځي
زړګيه زار ستا حوصلې دي قافلې دي راځي
د افغاني همت پامير د هيڅ لوړ نه دی
چې پر هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي
د بېرته تلو لاره يې نشته ګورستان ته درځي
زموږ وطن ته د خراسانو سرې ګڼلې دي راځي
د وينې تېلو د همت ډېوه مې بله ساتي
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي
سر لوړې مړينه د اصلي ژوند پيلامه ده اشنا
سرټيټي ژوند، د مړينې نوې مرحلې دي راځي
د ګګرو ځلې دې لوړشي، لا دې لوړشي پسې
چې پرې رپاندې د غيرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو ترانه

سپېڅلي مسلمان قهرمانان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

بچیان د لوی افغان یو فدایان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

* * *

ساتو یې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غیرت !

لرو ملي غیرت !

په لار د قرباني باندې روان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چنګېز دی، که انګرېز دی تسلیم شوی زموږ زور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

د خدای په کمک بر په هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

د روس ناولې پښې به پرې پرېږدو هېڅکله

سا تو به یې په خپــله!

سا تو به یې په خپــله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

خوشاله به ارواح د احمد شاه او د روښان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

دا ئن که ما شومان سبا ځوانان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

۱۳٦۲/٦/۹

پښین، بازار ګی

د ایمان زور

د افغان دایمان زور دی لیدلی

«کمونست» به «کم» و «نیست» شي که خدای کړه

د کمون وحشت بربېرته ځي کمون ته

له دې وخت بر «جم» و «نیست» شي که خدای کړه!

۱۳٦۱/۷/۲۳

شهیدانو!

مېړنیو! قهرمانو! اتلانو!

د وطن د پاکې لارې شهیدانو!

زموږ هم د خپل وطن په ننګه جنګ دی

ستاسو لاره خوښه کړې سربازانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ وردګ، آبدره، زیري شهیدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترې په بېرته سپاري
د ټول جهان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم؟

د حق غاصب به مې د حق غوښتو؟ له جرمه تېرشي
چې د انسان قضاوت دا دی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟

د امن غوښتو امن او سر له خوږې هم ولېدل
امن و امان! قضاوت دا دی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟

د عالمي ضمير وجدان مې تجربه هم کړې
افسوس! ایمان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم؟

تکیه په خدای ده، مټ د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم!

د خدای مدد به وي، لوی غرونه، سنګرونه به وي
د ټینګ ایمان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم؟

افغان د مور غېږه کښې پايي، ځکه وايي: وي به
افغانستان قضاوت دا دی! زه نو چېرته ولاړ شم!

۱۳۶۲ / ۳ / ۲۹

کوونکی، فقیر محمد زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکېلاک سره د کابل ښار په واټونو کښې د ځوانانو او پېغلو د روښنفکرې پاڅون میاشت وه ، دوی په تش لاس او مېړانه په رڼا ورځ د روسانو په ټانکرو راووتل او له روسي ښکېلاکګرو سره لاس او ګرېوان شول ، لاندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسمایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د جوی شیر" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ په زړه کښې به تل خوندي وي اوما د دېرې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړېده .

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغاني قهرماني
زړا روانو لوی توپانو
د ځوانانو د پېغلانو
پوهنتونو په پاڅونو

په کابل کښې　　سهار مهال کښې
پوره تر غبرګ　　دا يو غورځنګ
«مړه روسان شه!　　مړه خلقيان شه!
روس دې دروځي!　　زموږ له سيمې!
روس دښمن دی!　　روس ميرځمن دی!
روس نه غواړو!　　روس نه غواړو!
آزادي ته!　　خپلواکي ته!
بر سېږو!　　نه ستنېږو!»
په دې چيغو　　په دې کريغو
راتلل ښار ته　　زرنګار ته
څو هجوم کړي　　روس محکوم کړي
دې بهير ته　　«جوی شير» ته
روس ټانکونه　　او پوځونه
ور چمتو کړل　　سيپي يې تو کړل
پر ځوانانو　　په پېغلانو
ور حمله شوه　　دربله شوه
د ګوليو　　په بليو
تويېدونه　　زلمي نجونه

څو کسانو   څو ځوانانو
کړلې منډې   له دې غونډې
غږ ته تلنه   تښتېدنه
خو یوې ځوانې   قهرمانې
ورته غبرګې   جوړې ځوابونه
"څه کړې؟ تښتئ!   ځان نه پوښتئ؛
ژوند ځنډلوا کوئ!   که بې واک وئ -
ژوندون نه دی!   مرګ ترې ښه دی!"
په دې چيغه   په دې ترېغه
دوی په تېښته   پرېښوه تېښته
حمله ورشول   سينه سپر شول
مړو کو ته   ټوپکو ته
هر ترې مړګ شو   تاريخ غبرګ شو
د ملالې   بې مثالې
احترام دی   صد سلام دی
دې میدان ته   دې ایمان ته

د افغانې
قهرمانې   ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد پژواک په لیکه :

د حق لمر

بیا بشر بې سره شوې جوړ پرې بشر دی
بشر دوستو ولې اوس په محشر دی

زیر و بم د بم په هره خوا کښې خور دی
دوېر ساندې دي عالم زیر و زبر دی

په هر گام کښې لوېې کندې، لوېې پاڼو نه
مخ په وړاندې توپانونه دي، خطر دی

مکانې اثر پرې شوی دی د عصرونو
په کندو د زمانې موټل سفر دی

پښو تر نه حي هسکه غاړه به او سبزي
زمانه ده، حادثې دي، زمرين سر دی

روغ زړه نه دي له دې خاورې نه وتلي
که چنګېز، که هلاکو، که سکندر دی

د انګرېز جهانې زور دلته او به شو
په زاریو د تتزار نوی لښکر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخرويي تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې د اشر دی
که د روس «شاپرک» هرځو بمباري کړي
چا وژلی په ګوليو د حق لښکر دی؟
شپه اوږده، تاریکه ده، خو ډاډه یم
خبښ په زړه لي د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږدیږی ککله کله
خو سحر نه مري په دې مې هم باور دی
یخ به تېر شي مخ نوری به د سکرو وي
«پایښت بوله استثني قانون کډر دی»

۱۳۶۶/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

ډېرو سرو نه دي داؤ کړي دايمان د پاره
تاسو ايمان کړ تر پښو لاندي دامان د پاره
ژوندون ايمان او عقيده ده، ګني مرګ دی مرګ دی
افسوس پخپله غوښتی مرګ تاسي د ځان د پاره

۱۳۶۶/۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تره کي په یاد

سور تره کی ،
په سره کلي کښې پيدا شو
سره روس وركړل
ورته سره - سره كتابونه
ترې نه زده یې د سرو وینو تویول کړل
په خپل مغز کښې يې ساتل سره - سره فکرونه
څوچي سرې کودتا ور ووست د ارګ تخت ته
كړل جاري يې ژر - ژر
سره - سره فرمانونه
سور بيرغ ،
سور يې ديرک ،
سور يې تناب شو
كړل يې څوړند په سينو سره نښانونه
په وطن کښې يې سرې وینې کړې روانې
ټول يې سره کړل که وو کلي ،که ښارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوایې سره وږځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې یې بل کړه سره اورونه

څوچې سره بادار یې کتل کړې قربانۍ ته

تږپنه پاتې سرې څوکه شوې

سره تخنونه

روزني ورې فشان پرې راووست

خوسره نه شول

د تره کي په سرو وینو بالښتونه

د «سره عمر» شرمیدلی پای یې «ژړه» ؤ

وو په «سره» نیکړ یې جوړه

«ژړه - ژړه» خاپونه

کوټه: ۱۳۶۴/۴/۱۲

د سرسیوری

نه یې کوره مسافره کومه ولاړه شم؟

ګاډی درومي هرڅوک وهي خپلو کورو ته

چې د سرسیوری مې دی پکښې موندلی

زې خوشاله یم یوازې دې دوو شپو ته

۶۲/۸/۲۲ پېښاور
درېلیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

نه دځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې نږیم!
چې له ما ځنډ کوېږ کړي، د جانان په غم کښې نږیم!
په دې نږیم چې ځم وشول؟ په دې نږیم چې ځم کیږي؟
د چپو په غم کښې نږیم، د توپان په غم کښې نه یم!
زمانه شوه ولې ورانه؟ مکان نو نه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې نږیم! د مکان په غم کښې نه یم!
د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې نږیم!
که دا ځمکه نسکورېږي، که آسمان پرې رانړېږي
د زمین په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې نږیم!
که ناپالم که ایټم دی، نا یټروجن که راورېږي
د جبران په غم کښې نږیم، د درمان په غم کښې نږیم!
خبر دې شلېږي دې، داکېږي، په کنډو ن پسې لېږیم
د لمن په غم کښې نږیم، د ګرېوان په غم کښې نه یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوی دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښې یم، د لبنان په غم کښې نه یم!
زما غم بس همدا غم دی، چې انسان هم چېرته شته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښې نه یم!

۱۳۶۳/۶/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضم دې نه کړمه فلکه ازمویښت خو دې کړم
ستا خوله کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ناګي غاښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان را باندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران را باندې ګران دی

سر بړ دم پرې خو د زړه محبوب مې نر پرې بړ دمه بلا تر
رښتیا را باندې ګران دی، په ایمان را باندې ګران دی

چې کړې مې خاورې ځی یې په مینه دي په غېږ کښې
دا مور را باندې ګرانه، دا دامان را باندې ګران دی

زما د ټن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان را باندې ګران دی

جلال د «جلاله» لري، جمال د «افغاني» مې
«کوټه»، که «ننګرهار» دی، که «لغمان» را باندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تړه یې سنګر دی
«ځاځي» دی، که «منګل» دي، که «ځدران» را باندې ګران دی

«لوګر» لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
«پادخواب» دی، که «سرخاب»، تنګ و اخجان را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غــرور
زور گېر کړې په زاریو دا مکان راباندې گران دی
«ماهمه» چې د «بري» یې تر آسمانه پورې رسي
یادگار د خپلواکۍ دی «یغمان» راباندې گران دی
مغرور د ښمن یې څو څو ځلي مات کړ په مېړانه
«پنجشیر» راباندې گران دی او «پروان» راباندې گران دی
دښمن چې وړغلی ژوندی نه دی تري راغلی
سرلوړی «کاپیسا» مغرور «بامیان» راباندې گران دی
د روس وحشي لښکرې چې د مرگ کندې ته سپارې
«سالنگ» راباندې گران دی او «خنجان» راباندې گران دی
د روس د سرو لښکرو یې مات کړې قطارونه
«دوشي» ، «پلخمري» ده ، که «بغلان» راباندې گران دی
«کندز» رښتیا کندیس دی ، د دښمن ته د مرگ کنده
چې نغري د سنمنان ، هغه «آبدان» راباندې گران دی
لالونه د سرو وینو د شهیدې په ځلا دی
چې د اسې وینه لال کړي «بدخشان» راباندې گران دی
د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړي افتخار
«مزار» د لوی اتل «شیرمردان» راباندې گران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سرپل» بازار یې وران شو خو دښمن ترې سرپټ نشو
چې روس په کښې قاش، «قاش دې» تاشقرغان راباندې گران دې
د کورنۍ دښمن سرونه یې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان یې له بچونو «سمنگان» راباندې گران دی
هر څومره که روسان ورباندې بلوسي، سروې نشي
چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» راباندې گران دی
چې ساتي خپل ویاړونه، د پردو له یرغلونو
«فاریاب» راباندې گران دی او «جوزجان» راباندې گران دی
«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر یو ډک د افتخار دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» راباندې گران دی
چې کندې یې شوې ډکې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» راباندې گران دی او «لامان» راباندې گران دی
لوی وات په رڼا ورځ کښې سره دښمن ترسو تنور کړې
دښمن ترې میدان نه شي وړلی، «میدان» راباندې گران دی
له اوره یې کړې وړ ډکې، پر دښمن خپلې ټوپکې
«ونخی»، «خوات»، «تنگی»، «شینز»، «زنخان» راباندې گران دی
«غزنی» که «قره باغ» دی که «شلگر» دی، که «مقر» دی
هر یو قوي سنگر د قهرمان راباندې گران دی

زړګونه رستمان دې رالوی شوي په زانګو کښې
«زابل» ستا هر زوی، هر قهرمان را باندې ګران دی
روزګار چې پکښې تل په مینې تون دی د دښمنه وئ
پرې ویاړم، پرې نازېږمه «روزګان» را باندې ګران دی
«قندهار» ستا د قندو زهر څښلي دي روسانو
«زوړ ښار» دې، زوړ سنګر دی، د ایمان را باندې ګران دی
«هیلمند» د ملي هیلو او ملي پوځ «لښکرګاه» دی
که «ګرشک» دی، که «نیمروز» دی، که «سیستان» را باندې ګران دی
«فراه» کښې د پردیو د فرحت لارې بندېږي
«شینډنډ» چې پکښې روس دی سرګردان را باندې ګران دی
نازېږم د «هرات» له قهرمانو توریالیو
دښمن ترې چې ورنکړ امان را باندې ګران دی
چې هر تېری شنډېږي، پکې هر زور او به کېږي
وطن د مېړنو افغانستان را باندې ګران دی
الحاد او کمونیزم یې ځپلي ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان را باندې ګران دی
چې ټول سنګر سنګر دی او سرخرویه دی پرونو
وطن د ننګ غیرت او د ایمان را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ویل چې وطن وران دی او ورانو به څه خوند وي؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی
چې نه او نڅه، زوړ او وړه او ځوان یې تول جهاد کړي
دا نه ملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی
په نره یې سر داوړ کړ او په نره دښمن وهلی
«شهید» را باندې ګران دی، «غازي» ځوان را باندې ګران دی
چې لار کوي د روس په الونکو او ټانکو کښې
د حق د مرد کیو تونده باران را باندې ګران دی
دا سره خونړۍ وړځ یې نور په سترګو لیدی نه شم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی
غافل نه یم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوبونه تریخ هجران را باندې ګران دی
«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تاهره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

تروور شعر

د حالاتو په دُرشل کښې مې ډیرانو
ن داشعر زماني هسې تروور دی ۱۳۶۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوليك

د يو بېل اشنا په نوم

فلك ښه نه مهربان شو نه پوهېږم؟

چې د بېل اشنا له ياده بيا خبرېږم؟

توې کيږي يې توې مهر کښې دې نغښتې؟

که رښتيا يې نن د ناز غېږې ته لوېږم!

ما ويل دواړه به تر مرګه سره مله وو

چې هم بېل يم هم ژوندې يمه شرمېږم

شکر دادې چې د ليك لاره شوه خلاصه

چېل ليکونه راليږه خپل به درليږم!

هيوادې ياران وو ښه؟ حال يې څه وي؟

له هيچا نه خبر نه يمه خورېږم!

د ژوندون د سختو لاروپه سفر کښې

څه به کېږي، څه به کېږي، څه به کېږم؟

او ښکو ژاړې چې له سترګو راجلا شوې

نما کال د بېلتون وشول خندېږم!

پېښور ۱۳۶۲/۶/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

په وینو رنگ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پرې راغلي توپانونه

* * *

داد غوایه له بغاوته په وطن جوړې غلبلې شوي
د سرو روسانو له وحشته بلې په هره خوا لمبې شوي
د کمونیزم په لغته ټولې دېرې مواډېرې شوي
ورکه د نیاو او عدل پته چې سرې لښکرې راخورې شوي
په وطن کې چور او تالان دی
ورځې بې سرونه او مالونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

* * *

سهي خواره پرې راخواره دی جنت نظیر وطن ورانیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوا پلي دي، سپاره دي   خرسان په وینونه مړېږي
وطنداران خواره واره دي   هره خوا کډې ئې بارېږي
پاتې پراته په تناره دي   نر وزې او رزې پرې بلېږي
په هره خوا کښې بمباران دی
دي د زنګیرو یو آوازونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
* * *
د کور پر ځای بې نصیب ګور شو   د کمونستو په وعدو کښې
هر چا ته خپل وطن سور اور شو   وسول د ظلم په لمبو کښې
وحشت په هره خوا کښې خور شو   آرام شو ورک کلیو ښارو کښې
له ورانې حالې پورته شور شو   آورو به تنو غلبلو کښې؛
« دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوي په مونږ اوروونه!»
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
* * *
خو پاڅېدلي شاهلیان دي   په کامیابو اعتماد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جهادي سنګر ودان دي — آزاده ونکې موهوا دی
په غزا بوخت موچې غازیان دي — آخر راتلونکې عدل وداد دی
په وینو رنګ مو شهیدان دي — د سرخرویي د زیرې یاد دی
د سبا ستورې مو روښان دی
«رفیع» اهن کړ دي غمــــــونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویــــرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ ش

د ننګ تاریخ

ستا په مخ چې را خورې شوې د شهید د وینو پرخې
سرخرویي دې کړې حاصله، ای د لویو غزو ونو پېغې!
کتیبه ده د میړانې، د شهید په وینو لیک ده
ترا به ده ژوندۍ ساته، داد ننګ د تاریخ کرښې

۱۳۶۲ پېښور منظور عام پریس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې
پسرلې چې به غالوتو سرې کولې
هغه دښتې په سرو وينو باندې سرې شوې
چې درنې وې، چې تودې وې، تالېدلې
هغه دېرې اوس سرتر پايه هدېرې شوې
چې ښادې چې آبادې ته مولې
ځوانېمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې
ځوانان ولاړل د وحشت ترکومې تېرشول
رانه لوټ مو ملې پانګې او پاسرې شوې
اوښکې ورکې شوې د وينو په سيلاب کښې
په سرو وينو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیل پرغاړه
(بکرنش النیل)

نه د نیل پرغاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی !
ورو - ورو اخلي قدمونه !
د هدف په لوري یون دی !
را روان دی له پرونه
د سباغېږې ته رسي !

* * *

نه د نیل پر غاړه ناست یم
چوپ - چوپ یې څپې دي
خو په تنتو اشارو کښې
راته سپړي ډېر رازونه
کوي تېر حکایتونه
راته یاد کړي تېر وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته سپېرې تاریخونه

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم!

را یادېږي هغه ورځې!

چې د نیل چوپو څپو به

تېرولې د نیل ناوې

او حسینې به نغرلې

دا د نیل غوښتنه نه وه

دا هوس د هغو پاچاو

چې به ځوانې خوښولې، غرقولې

د وحشي شهوت تسکین به پرې کولو

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم!

څپې چوپې - چوپې درومي

اشارې کښي راته وایي:

"څه شول هغه هوسونه؟

بې ځلیه شهوتونه؟

زه شاهد یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسینې ناوې
بیا په امن او سېدلې
نه چا ماته راوستلې!
نه او بو کښې ډوبېدلې! "

***

نه د نیل په غاړه ناست یم
زمانه وهي څرخونه
راته ښکاري تېر قلمونه؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وایي
کړي چپه - چپه حکمونه
په تړلو - په وژلو
د مظلومو انسانانو
نه سړېږي، نه مړېږي!

***

نه د نیل په غاړه ناست یم!
نیل روان لکه پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په یون کښې راته وایي :

« ها فرعون د لته ګوره ؟

ها خدایي مقام یې کوم دی ؟

زما عبره کښې زبون دی !

غورځولی مادی بېرته

دی عبرت د تاریخونو !

* * *

نه د نیل پر غاړه ناست یم

پر زاړه قلم کښې ګورم

مصر یې له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر منځ - منځ کښې

ښایسته یوسف خرڅیږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي یې له لاسه

غواړي دا ښکلی غلام کړي !

د انسان مقام بدنام کړي !

* * *

نه د نیل پر غاړه ناست یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم څرخ خوري را تاوېږي!
ښايسته يوسف ښکارېږي!
غلامي يې شاته کړې
د شاهي په پالنګ ناست دی
او د نياګو دور چلېږي!
د انسان سوداوې نښته
ورور په ورور باندې نازېږي!

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم!
راته کړي حکايتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وايي:
ډېر زوروکي دې ماليدلي
چې زما پښو ته لوېدلي
له غروره يې ک سرونه
په دې کاڼو دوېدلي؛

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم
او د نيل له حاله وايم؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرعونان تل نسکوریږي
حق باطل باندې برېږي
زور زیاتی نه پاتې کېږي
بې له خدایه! مصنوعي خدایان غرقیږي!

***

نو:
نه د نیل پرغاړه ناست یم
په ډاډ منه لهجه وایم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکېلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
نور راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانېږئ!
او د مرګ په رود نیل به ورګډېږئ!
دا به کېږي، دا به کېږي
کرځیه اوکه خوښېږئ!

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د نیل په ژبه وایم:

د افغان اولس د قهر رود نیل بر

غرقوي د تن آزادي فرعون لښکري

دا آزاد وطن به بېرته آزاد بېږي

د افغان مؤمن اولس به

خپلې خوښې ته رسېږي

د هدف رڼه منزل ته

به سمېږي هسکه غاړه!

زه د نیل پر غاړه ناست یم

نیل روان دی

نیل روان دی

ورو- ورو اخلي قدمونه!

۱۳۶۵/۹/۹

۱۹۸٦/۱۱/۳۰

مصر، قاهره

د راډیو تلویزیون ودانۍ

د نیل پر غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې-سرې اوښکې چې توېږي مې ګرېوان ته
څه به وبخښي د مېنې ګلستان ته؟
نه یوازې ګل په سوي، بلبل په سوي شو
یوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته
د وحشت په خوره غېږه کښې شلم پروت دی
حیرانېږم د شلم قرن انسان ته
میته نشته، مېنې سرې دي په سرووینو
ته لا اوس هم انسان وایې دې حیوان ته؟
یو ویښتمې پیړۍ ته چې رابرېږي
څوك به پاتې وي چې ویې غواړي ځان ته؟

۱۳٦٦/۸/۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرېنکو د مړ کېدو په ارتباط څو قطعې:

خرس مړ کې

خرس مړکې ده په روسیه کښې لګېدلې
لوی خرسان یې سر په سر مرېکال په کال مرې
عجیبه ده تول نړه چاودې څې له تخته
د افغان د ارادې په پاخه ډال مرې

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو: «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي وړ بسې یې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړېن

چرنينکو ؤ اندروپف ګورته لېږلی
اقتدار د کې جي ، بي بې ؤ رسېلی
خو زوړېن يې لکه مېږه رانسکور کړې
ګربه چف لکه ګربه ؤ ورته غلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

* * *

برېژنف يې چې مردار شو کار يې زار شو
اندروپف يې له يو پف سره ګوزار شو
چرنينکو که هر څو وچرېده وخت تېر ؤ
ګربه چوف يو چوپ پرې وکړه په قرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتحان

که هرڅو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښنه! ستا هم هغه شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
اوس چې ما ته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کنځ ته مې دامن ببرېږد باسه
چې پر ما د سر توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره درومي
د بموږو د باران قصه اوږده شوه

د بېزو نویه! د سره سحر په لوري
غرق خون دې شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکېلاک قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا خوږ وي
که هرڅو مې د هجران قصه اوږده شوه

اور بې پوزې کړ د عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه:

دخوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خزغړه تر به راتلل خوک
په حضور به دې داسې ژړېدل څوک
ستا کشش، ستاجذبه، ستا مقناطیس دي
گنه نه څوک، دې لوړ ځای ته رسېدل څوک؟
هغه دردچې تا درلود ما سره هم شته
بنکېلاک یو دی، گنه روس څوک دی، مغل څوک؟
بیا نا اهله خپل له بله سره مل شو
گنه مینه د افغان څوک وه اوبل څوک؟
د نفاق درد چې تاليدلا دوا نه دی
ځکه زه څوک یم او ځوان باتې کېدل څوک؟
ته ترې لاړې جانکوړې، زه اکوړې ته
که بخت بد نه وي نو موږ څوک وو او تلل څوک؟
ستا له لاسه اوس زما لاس تر رسېږي
په دې شان دې کړي د تلک توره تېرل څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاڅنګه اجازه رفیع ترو رکــــبړه
کښېنــه نه ځوک، دې مقام تراختل ځوک؟

۱۳۶۳/۱/۲۱

مقابــــله

په نره، په غیرت، په سپین میدان مقابله ده
روانه په وطن کښې دافغان مقــابلــــه ده
یو لور تر دې تاڼکونه، الوتکې او بمونه
بل خوا داراده او دایمــان مقابــله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

تېږې غاټول

په وطن کښې اوس ـ اوس هم لاله غوړېږي
خوله لاسه د وحشت ډېر تېږې کېږي
لا یې داغ د سوې زړه سنبودلی نــــه وي
چې په غــېږه د بیــدیا کښې ورژیـږي

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پښتور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پښتور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومي سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس په پښتور کښې د یوې سینما نوم دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په ليکه :

منظوم ليك

ياره څه به درته کښمه ، په څه باب کښم ؟
نه به تا وته د هجر کوم عذاب کښم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بيتاب کړم
نو به څنګه دا بيان په آب وتاب کښم ؟
د دوستانو دښمني درته بيان کړم ؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښم ؟
له هر لوري مې زړه خوږيږي حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښم ؟
نه وُم پوه نه به هيواد ، نه هيواد وال وي
«چې به دا د غم بيتونه په پنجاب کښم» ؟

پنجاب ، دريل ليون

۱۳۶۶/۸/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په ویرکښې :

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړ
د منات، لات او عزی** ورود یې میرات کړ
کمونستو د هندوانو خوښېدنګه تـــه
د مغه فاتح ګنبد په بمو مات کـــړ

١٣٦٣/١٢/٢١

درونده غم

یو ځلویښت کلونه د ژوندون را پاندې تېر شول
ټول په غمو تېر شول، ورځ په ورځ غمونه ډېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زمونږ پلی شو
دا داسې درونده غم ؤ چې پرې تېر غمونه هېر شول

١٣٦٤/٩/٣٠

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی .

** لات، منات او عزی د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بُتان دی .

دښمن

په خوله یې سوله ده، په زړه کښې یې د سر دښمن دي
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دي
بشر - بشر وایي جهان یې ټول له شره پاک دی
بشر یې سره کړې رښتیا چې د بشر دښمن دي
مځ تري تندر راولي دا د ښکلا لوټماران
هغوی چې غواړي سور سحر د ځلند لمر دښمن دي
د کمونیزم د رژیم، رژیم دي وینې خوړل
دا رژیمونه انسانیت ته سراسر دښمن دي
که کمونیزم ګورئ ورشئ د خیبر نه هاخوا
هم د حیوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دي

۱۳۶۲/۱۱/۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو دیوځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

تول وطن مې يې شو دیاره کړې په چین
بیا يې تخم پکې وکاره د مین
ما یې هم مبلغ لکه میږې قرباني کړې
ګوندې څه يې شي ادا د دوستۍ دین

۱۳٦٤/٣/۳۰

پښین

پر لیبیا تېری

ظلم دی یو، وحشت دی یو او بمباري یوه ده
که په پولینډ، په فلسطین، یا په لبنان کېږي
ښکیلاک: سور، تور، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تېری تېری دی په لیبیا، که په انغان کېږي

٦٥/١/۲۷

پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مینې بقاء

دا دنیا ټوله زما شي ، په دنیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته څېل شې ، بیا نو څه له دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کارونه په بل پړ شول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینم

لا قیام د قیامت نه دی ؟ چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي یې نفسونه که امي که ملا وینم

زړه پرېشانه پرېشانی کړي ، ستا په مینه یې راټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړي ، ټولېده مې د سا وینم

لاس مې پرېږده د زړه سره ، ستا د زړه د سرد پاسه
چې دې زړه هره درزا کښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که را نه ټول دی ، ټول په یوه سیلۍ خواره شي
رفیع ځکه په دې ټول کښې ځان بې یاره تنها وینم

۱۳۶۲/۹/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو هدف

چې د باران يوه رڼه اوښکه يې ترخولې ننوځي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
ټوټې - ټوټې زړه به راټول کړم که راټول شي يو ځل
دغه بې نظمه تنظيمونه يو هدف د پاره

۲۸/۹/۱۳۶۳

د روس ښځې

د افغان ديورانيمو د زړه دوکۀ
چې راپورته شو په کيف کښې له ښځې نه
دا نمرۍ کله مضمبرې، ښکاري داسې
چې روسيه به کاندي ورکه له نړۍ نه

۱۰/۲/۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوې سا

زما نارام زړګي له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ما شوم چې بې له مورې په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګردونه مې راغبرګه دستر ګو
لېچن به څنګه بې له دې پستو رنجو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څرګ آشنا
په دې بستر چې وغزېږي په عمرو ویده شي

رقیبه عزم بې یوه نوې غونډې سا اخلي
ستړې که هرڅو په دریو- دریو خوبو ویده شي

د خیال د نیاپې د عمرو- عمرو زنګو نه اخلي
چې د غزل په رنګین تال کښې په جوپو ویده شي

۱۳۶۶/۱۲/۲۲

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه په غوږو واوره آشنا
د سر غوږونه کله سرسري اوري
ما معنوي ماته ورکړې خپل مادي د ښمن ته
خلک به محض د میدان لرې بري اوري

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې ورو کی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځاییدی شي پکې
هر یو ظالم ته د نفرت مېنه ده
هر یو جابر تلعین کېدی شي پکې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار په لوري

د زړګي ستني مې کړې شولې د يار په لوري
د يار په لوري دا شنا غوندې ديار په لوري
د ننګ او ننګ ولتن ويښته هومره نري د آشنا
څپل قدمونه چستوه د افتخار په لــــــوري
د حق قصه راته اوږده شوه د منصور تر دره
ځکه بې داره ور روان يمه د دار په لوري
نه باوري يم چې سيلۍ به مدام نه لګيږي
داخزانونه به مې دړومي د بهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

يوه لنډۍ

پسرلی بيا پر وطن راغی
ګلان راځي خو شهيدان خاورو ته ځينه

۱۳۶۲/۱۲/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده ، فریبکاري ده
خو زموږ ملك کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
یورش وکاندې په خلکو اعلان مارشل کا
جومات « رنګ » کړي په راډیو کښې وایي « رنګ » شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه به بېلتون دی تر وصلته لا خوږ لت لري
هر څه ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا
زه هغه منصور یم د خدای نصر مې ملګري دی
دار ته چې مې بوزي را ته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګيالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخر چې وي د روس له افتخاره

۱۳۶۵/۳/۱۰

نوبنار، د موټر یون

○

یار مې مار شو له ښاماره سره مل شو
له بې سره استعماره سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعماره سره مل شو

۱۳۶۵/۳/۱۰

اکوړه، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤهغه کته بدله
اون خره بدلیږي کته یې یوه ده
نوږ سنکبلاک په سره سنکبلاک دی بدل شوی
د پرون او د نن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، دموټریون

ولایت

پرون ورور ؤ د ببرک خوین یې نه دی
هی توبه د سیاست له اخوته
چې الهام ورته رادرومي له مسکوه
اوس اګاه شوم د ولي له ولایته

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک، دموټریون

(c) ketabton.com: The Digital Library

رشته

چې شپېته کاله پښواېي سرې جامې وې
ماویل داېې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بیرغ نازېږي
ښکارې داسې چې رشته یې پښوانۍ ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اټک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خره وي د روس بار زمکې ته نه رځي
نجیب راولي اولري کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک : د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابدي مينه

مسخره مې کړلې نوري يـــــارانې
چې مې ووې ستا دمينې تـــــرانې
ابدي مې کړه وطنه د ستا مينـــــه
زما غزنشي وژلې زمـــــانې

۱۳۶۴/۳/۲۳

کوټه

هېـواده!

که ګـرانه ګـرانه! ګرانه هېـــواده
فارغ مې مه کړې دا ستا له يـــاده
يم راوتـــلى ددې له پـــاره
چې دې آزاد کـــړم له استبـــداده

۱۳۶۵/۳/۱۶

پنجاب، ګجرات، دريل يـون

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرام

په ځای کښې کښېناستل او یو لحظه غافل په دل
لوی جرم یې ګڼي چې څوک قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په ټال باندې زنګل دي
معنوي ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وینې ډنډ دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول دا د سترګو په ټکر کښې
په سحر کښې نه سنګاربږي، په غرمه کښې یې نه وینم
چې لېدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کوروته ورانوي د کارګرانو
چې کېښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زيار کښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو

د غه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونيزم ، په روسانو

حرارتونه

له مونږ ګان " وړي خرخوي په خپل غرخونږ
راکوي " بم ، ورانوي مو په کورونه
دا دوستي ده؟ دا ورورولي؟ برابري ده؟
چې بدل شي په دې راز حرارتونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون پښتونواک

چې مېن په ملي واک، په ملي ځواک دی
چې دښمن د هر بسکېلاک، د هر زبېښاک دی
که هر څو تږې لرې ځي بیا را غبرګېږي
د اولس غوښن خلاصوي د اسې پښتونواک دی

۱۳۶۵/۳/۲۸

آسیا

په افغان او په لبنان کښې کربلا ده
په ایران عراق نازله لوبلا ده
د انسان د ګکرو دانې دل کېږي
آسیا ځکه سرګردانه ده، آسیا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بيا کېښول د بابا په قدمونو
يوسف پاچا د حُسن دی د ناز په نيلي سپور دی
په مخ کښې يې ښکاريږي زليخا په قدمونو
کټه ول د ګدايۍ يې پټوي شري خودي خوښ دي
مجنون ښکاري چې پروت دی د ليلا په قدمونو
تازه يې قرباني د امامانو کړه دنيا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱۶

ائتلاف

يو هدف ته مو وحدت و اتحاد شو
اتحاد د اختلاف په لوري درومي
هې افسوس دی طلايي وخت مو تلف شو
ائتلاف اوس د اتلاف په لوري درومي

۱۳۶۵/۴/۵

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library